БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят Үнэн

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй орган.

№ 257 (8782)
ОКТЯБРИИН 30
ЧЕТВЕРГ
1958 он

Сэн 20 мүнгэн

Эрэгтэй, эмэгтэй колхознигууд, совхоз болон РТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд! Эхэ орондоо ороохо таряа, мяха, hү, нооhо, хлопок, улhа, свёкло, хартаабха, овощь, үрэ жэмэс болон хүдөө ажахын бусад продуктнуудые ехээр үгэе!

Хүдөө ажахын ургамалнуудай ургасые бүхы хэмжээгээр дээшэлүүлхын, продукциин өөрынь үные химдаруулхын түлөө тэмсэгты!

(Агуухэ Октябриин социалистическэ революциин 41-дэхи жэлэй ойдо зорюулагдаhан КПСС-эй ЦК-гэй Уряануудhаа).

Ажабайдалтай нягта холбоотойгоор хүдэлмэрее ябуулха

...льтурын эмхи зургаануудай ...лмэриие арад зоной ажабай...тай, тэрэнэй хэжэ байhан хэрэ...тэй, урдань табигдаhан зорил...й нягта холбоотойгоор эрхилжэ, ...лшадай дунда ниитэ-политиче... культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэ... ...буулха түшэг тулгуури болгохо ... КПСС-эй ХХ съезд зааhан ...гаа. Партиингаа энэ заабариие ...үүлхэ хэрэгтэ культурын эмхи ...ануудай—Культурын байшан, ..., библиотекэ, улаан булангуу... хүдэлмэрилэгшэд ехэхэн үүргэ... Тэдэнэр хүдэлмэришэн анги, ...озно таряашад болон интелли...эрэй культурна эрилтые хан...аа гадна, шэн габьяата ажал...урялжа, зорилгыень тодор...олсохо уялгатай.

...ртийна организацинуудай үдэр ...н хинамжа доро хүдэлдэг ...турын эмхи зургаанууд арад ...й ажабайдалтай, бэелүүлжэ ...ан зорилготойнь нягта холбоо...оор ажал хүдэлмэреэ ябуулна. ...м hайн ажалаараа шалгарhан ... болон библиотекын хүдэлмэри...эд арад зонойнгоо дунда маг...тай болонхой. Тэдэнэр бүхы хү...эреэ ажалшадай дунда ябуул... культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэ...рад зониие коммунистическээр ...үжүүлхэ зорилготой шадамар ...эр холбоно.

...йнэ талаараа hайн, hонир...й хүдэлмэри Кударын айма... библиотекэ (даагшань нүхэр ...анович) ябуулна. Тус библиоте... хүдэлмэрилэгшэд олон хүнүү... уншагшад болгохо талаар эм...лэй ехэ хүдэлмэри хэнэ. Жэ..., хэлхеэ холбооной конторын, ...кын, сельпогой, аймагай фи...н таhагай хүдэлмэрилэгшэ... Калининай нэрэмжэтэ колхо... бригада, фермэнүүд дээрэ ...адаг хүнүүдэй дунда «Ном ... хүнэй эрхим нүхэр юм», ... ехээр уншадаг болгты», ...й библиотекэ» гэхэ мэтэ ...алаар хөөрэлдөөнүүд эмхид...эн байна. Энээнэй ашаар хэ...рбаад хүн библиотекэhээ ном ... уншадаг болоо.

...нэ номуудые зондо уншуулхын ... библиотекэдэ ороhон номуу...тусгаар список үлгэгдэнэ, но... выставкэ болон стенднүүд эм...гдэнэ, шэнэ номуудай шэнжэ..., уншагшадай конференци, ли...турна вечер үнгэргэгдэнэ. ...ай дүй дүршэл дэлгэрүүлхын ... библиотекэ ажал хүдэлмэреэ ...айнгаа хүдөө ажахын үйлэд... дээшэлүүлхэ зорилготой ... холбоотойгоор ябуулна. Жэ..., Калининай нэрэмжэтэ кол... «Үбэлэй сагта hү яажа ехээр ...б», «Хонидые хэнзэлүүлхэдэ ...аша туhатайб» гэхэ мэтэ асуу...р уншагшадай конференци...е үнгэргөө. Иимэ конференци...эдхэлгэ тус колхозой түрүү..., зоотехнигүүд, ветеринарна ...мэрилэгшэд, hаалишад, хони... адуулгашад хабаадалсаа.

...өө үедэ Кударын аймагай ...отекэ КПСС-эй XXI съездые, ...хэ Октябриин революциин 41 ... ойе угтуулан, выставкэ бо... стенднүүдые эмхидхэнхэй.

...нголой Культурын байшангай ...мэри тухай Баргажанай ай... ажалшад hайн мэдэдэг юм. ...байшангай директорээр комму... нүхэр Баторов хүдэлмэрилнэ. ...гэгээрэлэй хүдэлмэридэ нютагай эдэбхитэд, багшанар, алба хаагшад, колхознигууд олоороо хабаадалсана. Нүхэр Баторов эдэбхи үүсхэл гаргажа, культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриие hонирхолтойгоор ябуулна. Нэн түрүүн уран hайханай бүлгэмэйхид элдэб наада, зүжэг, концерт табижа байдаг. Байшан соонь элдэб лекци, элидхэл хэгдэнэ, тематическа, мүн асуудалда харюусаха вечернүүд үнгэргэгдэнэ, түрүүшүүлтэй уулзалга эмхидхэгдэнэ.

Баянголой Культурын байшан эндэхи Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой ажабайдалтай холбоотойгоор хүдэлнэ. Тэндэ түрүү колхознигуудай портредүүд үлгэгдэнхэй байдаг, показателиин самбарта үрэ дүнгүүд тэмдэглэгдэдэг. Ажалай шэнэ амжалтада уряалhан лозунгнууд, плакадууд байха юм. Партиин XXI съездын хүндэлэлдэ ажалшадай дунда дэлгэрhэн социалистическэ мүрысөөн тухай элдэб материалнууд бэлдэгдэнхэй. Тус Культурын байшангай хүдэлмэрилэгшэд фермэнүүд дээгүүр хододоо ябажа, тэндэхи культбазанууд болон улаан булангай хүдэлмэридэ горьтойхон туhаламжа үзүүлнэ.

Культурын түрүү хүдэлмэрилэгшэдэй дүй дүршэл юу харуулнаб гэхэдэ, республикымнай культурын бүхы эмхи зургаанууд hайнаар хүдэлхэ дүүрэн арга боломжотой. Тэндэ хүдэлжэ байhан хүнүүд эдэбхи үүсхэл ехээр гаргажа, ажал хүдэлмэреэ hонирхолтойгоор эмхидхэхэ зэргэтэй.

Гэхэ зуура культурын зарим хүдэлмэрилэгшэд клуб гү, али библиотекэ соогоо hуугаад лэ ажал хүдэлмэреэ хизаарлана, ажабайдалhаа таhарангяар хүдэлмэрилнэ. Мухаршэбэрэй аймагай Никольскын клуб соо гансал кино харуулагдахаhаа бэшэ, ямаршье хүдэлмэри хэгдэнэгүй. Клубыень даагша Бодров колхозойнгоо ажабайдалаар hонирходоггүй, колхознигуудтаа культурнаар амарха эрхэ байдал клуб соогоо байгуулнагүй, харин ганса архи намнаад ябадаг болошонхой. Энээнhээ боложо нютагайхидай, илангаяа залуу колхознигуудай дунда культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри тэсэшэгүй муугаар ябуулагдана. Урдань эндэ уран hайханай бүлгэмэйхид hайнаар хүдэлдэг hэн, теэд мүнөө юуншье хэгдэнэгүй. Залуушуулай вечер үни заяанай эмхидхэгдэнэгүй. Харин колхозойнгоо түрүүшүүлэй дүй дүршэл дэлгэрүүлхэ, ажал хүдэлмэрээрээ суурхаhан хүнүүдтэй уулзалга эмхидхэхэ, колхозойнгоо урда табигдаhан зорилго арад зондо ойлгуулха арга боломжо Никольскын клубта яhала бии ха юм.

Мүнөө үедэ республика доторнай гурбан жэлэй соёлой добтолго хэгдэжэ байна. Энэ шухала хэмжээябуулга амжалтатайгаар дүүргэхэ хэрэгтэ культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд шиидхэхы үүргэтэй. Культурын эмхи зургаануудай хүдэлмэри ажалшадаймнай урда табигдаhан ажахын-политическэ зорилгонуудтай нягта холбоотой болгогдохо зэргэтэй.

Культурын хүдэлмэрилэгшэд! Арад зонойнгоо ажабайдалтай адли тэгшээр алхалжа, соёл культурын хүдэлмэриие улам hайжаруулжа, түрэл партиингаа XXI съездые угтагты!

...вециин уран зохёолшо Артур Лундквистда ...асхоорондын Ленинскэ шан барюулагдаба

...ОКГОЛЬМ, октябриин 28. ...С). «Арадуудай хоорондо эб ...мдал бэхижүүлhэнэй түлөө» ...хоорондын Ленинскэ шан үсэ... эндэ Концертын байшангай ... Швециин уран зохёолшо Ар... Лундквистда барюулагдаа. ...барюулагдаха үедэ Швециин ...итын түлөөлэгшэд байлсаа. ...оорондын Ленинскэ шангуу... комитедэй түрүүлэгшэ Д. В. ...льцын, комитедэй гэшүүн И. ...бург, Артур Лундквистын hам... ...эт Мария Вине, Швециин гэ...эй, шажан мүргэлэй министр ...енман, парламентын депута... ...ниитын, политическэ элитэ ...ябуулагшад, уран зохёолшод, ...урын ажал-ябуулагшад лау... ... хүндэлэлсэхээ ерээ.

...асхоорондын Ленинскэ шангуу... комитедэй түрүүлэгшэ академ... Д. В. Скобельцын шан барюулха зуураа, Швециин олониитын элитэ ажал-ябуулагша уран зохёолшо Артур Лундквистда уласхоорондын Ленинскэ шан барюулха тухай уласхоорондын Ленинскэ шангуудай комитедэй майн 8-най шиидхэбэриие уншажа үгөө. Академик Д. В. Скобельцын лауреадые амаршалhанайнгаа удаа уран зохёолшын ажал-ябуулга тухай магтаалай үгэ хэлээ.

Швециин уран зохёолшодой Союзай түрүүлэгшэ С. Арвидсон, уласхоорондын Ленинскэ шангай лауреат медицинын доктор Андрэа Андреен гэгшэд уласхоорондын Ленинскэ шангай лауреадта хандан амаршалгын үгэ хэлээ.

Уласхоорондын Ленинскэ шангай лауреат Артур Лундквист халуунаар угтагдан үгэ хэлэхэ зуураа, шан абаhанайнгаа түлөө баясхалан хүргөө.

550 миллион пүүд таряа тушаажа, социалистическэ уялгаяа нэрэтэй солотойгоор дүүргээ

Украинска ССР-эй хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, партиин XXI съездын, Агуухэ Октябриин 41-дэхи жэлэй ойн хүндэлэлдэ абаhан уялгаяа нэрэтэй солотойгоор дүүргээ. Түсэбhөө гадуур 100 миллион пүүд таряан тушаагдаа. Хамта дээрээ 550 миллион пүүд таряан гүрэндэ худалдагдаhан байна. Энэнь 1957 онойхидо орходоо 112 миллион пүүдээр ехэ юм. Эдеэ хоолой үнэтэ культура бологшо 382 миллион пүүд шэниисэ, 50 гара миллион пүүд кукуруза худалдагдаа. Гүрэндэ таряа тушаалга үргэлжэлhөөр.

Ороохо таряа, сахарай свёкло, бусад культурануудые hайнаар ургуулжа, республикын колхоз, совхозууд хүдөө ажахын продукт үйлэдбэрилгэдэ саашанхи амжалта туйлаа.

КПСС-эй Центральна Комитет, СССР-эй Министрнүүдэй Совет хүдөө ажахые хүгжөөлгэдэ элитэ ехэ амжалта туйлаhантайнь дашарамдуулан Украинын ажалшадые амаршалха зуураа, тэдэндэ саашанхи амжалта туйлахыень хүсэhэн байна.

(ТАСС).

Техническэ мэргэжэл шудалха hургуулинуудые хубилгаха тухай

Арадай гэгээрэлэй hургуулинуудай хубилгагдаха болоhонтой дашарамдуулан орон дотор техническэ мэргэжэл шудалдаг hургуулинуудые шэнэдхэн хубилгаха хэмжээ-ябуулганууд тухай асуудалые СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи ажалай резервэнүүдэй главна управлениин коллеги октябриин 27-до хаража үзөө.

«hургуулиие ажабайдалтай нягта барисаатай болгохо тухай, орон дотор арадай гэгээрэлые саашадань хүгжөөхэ тухай» нүхэр Н. С. Хрущевой бэшэг дотор хэлэгдэhэн дурадхалнуудай хэблэлдэ толилогдоhонтой дашарамдуулан техническэ мэргэжэл шудалха hургуулинуудые саашадань үргэдхэхэ, шанарыень hайжаруулха шухала байhан тухай главна управлениин начальник Г. И. Зеленко хэлэhэн үгэ соогоо тэмдэглээ.

Техническэ мэргэжэл шудалха hургуулинуудые хубилгахын тула коллеги хэдэ хэдэн хэмжээ-ябуулгануудые хараалаа.

Мүнөө үедэ бии байгаа ажалай резервэнүүдэй элдэб hургуули, училищинуудые ажалай резервэнүүдэй техническэ мэргэжэл шудалха үдэрэй, үдэшын училищинууд болгохоор хараалагдана. Эдэ училищинууд городуудта 1—3 жэлэй, хүдөө нютагуудта 1—2 жэлэй болзортой байха. Училищинуудта шудалагдаха мэргэжэл, hуралсалай түсэбэй проектнүүд хараалагдажа байна.

Союзна республиканууд­та техническэ мэргэжэл шудалха hургуулинуудые хубилгаха түсэб зохёогдоо, училищинуудта зааха багшанарые бэлэдхэхэ, училищинуудтахи hуралсалай-үйлэдбэриин базые hайжаруулха тухай хэмжээнүүд тодорхойлогдоо.

Дунда hургуулинуудай hуралсалай программа зохёоходонь союзна республикануудтахи Гэгээрэлэй министерствонүүдтэ туhаламжа үзүүлхэ тушаа хэмжээ-ябуулгануудые зохёохо шухала гэжэ коллеги шиидхээ.

(ТАСС).

В. И. Ленинэй зохёолнууд киргиз хэлэн дээрэ хэблэгдэнэ

ФРУНЗЕ. (ТАСС). Владимир Ильич Ленинэй Зохёолнуудай гушан дүрбэдэхи, гушан табадахи томууд киргиз хэлэн дээрэ хэблэгдэжэ гараба. В. И. Ленинэй Зохёолнуудай суглуулбариин оршуулга энээгээр түгэсхэгдөө.

Ленинэй Зохёолнуудай оршуулгые Киргизэй Коммунистическэ партиин түүхын институдай хүдэлмэрилэгшэд республикын научна эрхим хүдэлмэрилэгшэдэй хабаадалгатайгаар гүйсэдхэhэн байна. Мүнөө нэмэлтэ томууд хэблэлдэ бэлэдхэгдэжэ эхилээ.

В. И. Ленинэй 90 гаран зохёолнууд тус тус номууд, брошюранууд болгогдон киргиз хэлэн дээрэ хэблэгдэжэ гараhан байна. Эдэ номууд бултадаа олон тиражтайгаар хэблэгдэбэ.

Малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые түргөөр дүүргэе!

Ториин аймагай «Улаан Бургалтай» колхоз ниитынгээ малда дулаан, hайн байрануудые олоор барина. Нёдондо жэлдэ 200 үнеэнэй байха 4 рядтай хоёр байра баригдаад, үшөө иимэ хоёр байра баригдажа байна. Эдэ байранууд түгэс оньhожоруулагдаhан байха юм. **Зураг дээрэ:** колхозой түб тосхоной захада баригдажа байhан үнеэдэй 4 рядтай шулуун байра хушагдажа байна. **А. Мантаевай** фото.

Үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые шамдуулха

Кяхтын хониной совхозой хоёрдохи, дүрбэдэхи фермын хүдэлмэришэд үбэлэй ямаршье хүйтэндэ hү hаалгаяа доошолуулхагүйн, абаhан хурьгадаа гарзагүйгөөр түлжүүлхын тулада оролдолго хэшээл гаргажа байна. Бүрдэнэй, Хилгантын hүнэй-товарна фермын үнеэдэй байранууд hайнаар заhагданхай. Тэдэ фермын газаа үбhэ тэжээл, hолоомон буулгагдажа байнхай.

Гэхэтэй хамта зарим колхозууд үбэлжэлгэдэ муугаар бэлдэнэ. Ехэ Нугын Сталинай нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Н. Б. Иринчеев, парторганизациинь секретарь А. Г. Будажапов) жэлhээ жэлдэ үбhэ тэжээл багаар бэлдэжэ, үбэлжэлгэеэ ехэ бэрхэшээлтэйгээр үнгэргэдэг. Тэжээлэй дутамаг дээрэhээ үнгэрhэн жэлдэ энэ колхозойхид 200 гаран хурьга болон бусад жэжэ малаа үхүүлhэн юм.

Мүнөө жэлдэ Сталинай нэрэмжэтэ колхоз малайнгаа үбэлжэлгэдэ хэр зэргээр бэлдэнэб гэжэ хаража үзэе.

Колхозой центр Ехэ Нуга тосхондо томодхогдоhон фермэ байрланхай юм. Сагаан шифероор хушагдаhан ута гэгшын дал соо хэды үбгэд дархашуултай уулзабабди. Тэдэнэртэй хөөрэлдэжэ мэдэхэдэмнай, үнеэдэй байранууд hаял заhагдажа эхилhэн байба. Хюрөөдэгдэhэн модоной дутадаг дээрэhээ заhабарилга удаарууллагдана. Тугалай байра хабар баригдажа эхилhэн аад, мүнөө хахадлаашьегүй үлэшоо. Юундэб гэхэдэ, колхозой правлени барилгашадые ондоо хүдэлмэридэ ябуулжархиhан байгаа. Дал доторхи шала бэлэн болоогүй, сонхонуудайнь раманууд шэллэгдээгүй байhаар. hаалишадай тус тустаа үнеэдээ хаажа эдеэлүүлхэ хашаа хорёо баригдаагүй. Тиихэдэ hаалишадай байха гэрые hаял дулаалжа, шабажа эхилхэнь. Үбэлэй сагта тэжээл буйлуулха цех заhаха тухай хэншье бодоногүй. Заhабарилга дээрэ дархашуул үсөөдэнэ. Теэд комплексно бригадын бригадир нүхэр Гармаев эдэ бүгэдые hайса мэдэжэ байгаад, зохихо хэмжээ абанагүй.

Мүн иимэрхүү байдал бусад фермэнүүдтэ үзэгдэнэ. Харьяастайн Адагай малай фермэ үбэлжэлгэдэ бэлэн болоогүй, задагай зайдан байhаар. Олонхи отарануудай хото хорёо үнгэрhэн үбэлжэлгэhөө хойшо ойроо хүртөөгүй. Жэшээлхэдэ, Онхолюунай отарын байра заhагдажа эхилэгдээгүй байна.

Сарам, Хуурай Хүнды, Ехэ Хүл гэжэ газарнуудта арбаад отара, гүүртэнүүд үбэлжэхэ юм. Теэд тэндэхи байранууд бэлэн болоодүй. Гүүртэ, отарануудынь хүнүүдээр хүсэд хангагдаагүй. Хуурай Хүндыдэ үбэлжэжэ байhан хоёр отарын хонид үдэртөө нэгэ дахин уhалагдана. Юуб гэхэдэ, колхозой правлени худагай уhа гаргадаг насосой мотористаар хүниие томилоогүй. Миил дайралдаhан механизатор моторыень хүдэлгэжэ үгэнэ. Тиигээдшье насосынь урдынхидаа орходоо муугаар хүдэлгэгдэнэ.

Колхозой правлени, партийна организаци малшадай үбэлжэхэ гэр байра заhаха, тэдэнэрэй культурна эрилтые хангаха тушаа анхаралаа багаар табина. Олонхи гүүртэ, отарануудай малшадай гэр байра уйтан, заhагдаа, дулаалагдаашьегүй. Хэлэhэнээ лаблахын тула иимэнүүд баримта харуулая. Харьяастайн комплексно бригадын Зуслан Нуга гэжэ газарта хониной байра баригдаhаар хорёод жэл болобо. Хониной байратай хамта бүтээгдэhэн малшадай гэр үмхиржэ бутархаар болоо. Гэр доторнь хэды тулгын хэгдэhэншье hаа, үhээнь үглөө мүнөө унахаяа байна. Энэ набтархан үhээтэй, уйтан, hалхи hэбшээ барихагүй гэр мүнөө үеын эрилтые хангажа шадахагүй бшуу. Үбэлэй сагта колхозой хүтэлбэрилэгшэд, хаа яа аймагай зургаанhаашье ерэhэн ноёд энээниие ойлгоогүйшэ болоод, «обёоронгүй» үнгэрдэг заншалтай. Зуслан Нугын хонишодой гэр мүнөө заhагдаагүй. Мүн Табхарай Үбэрэй отарын хонишодой гэр иимэрхүү байдалтай.

Урда жэлнүүдтэй сасуулхада, үбhэ тэжээл багаар бэлдэгдээ. Бүдүүн тэжээл бэлдэхэ түсэбынь оройдоол 30 процент дүүргэгдэhэн байна. Иимэ хүшэр хүндэ байдалда ороод байхадаа поли дээрэхи hолоомоёо суглуулжа hүрилхэ байгаа. Теэд мүнөө хүрэтэр hолоомо суглуулжа дүүргээдүй, адуу малда гэшхүүлжэ байhаар. Хоёрдохи комплексно бригадын (бригадирынь нүхэр С. Б. Намжилов) поли дээрэ hолоомонь бухал зандаа хэбтэнэ. Зарим участогуудта зелёнко хуряагдажа дүүргэгдээгүй. Аймаг соогоо гансал дээрэ дурсагдаhан колхозые хангадаг Погранична МТС (директорынь нүхэр Донской) поли дээрэхи hолоомо суглуулха тушаа оролдолго гарганагүй. МТС-эй дирекци тракторна бригадын бригадирнуудта шанга эрилтэ хэнэгүй.

КПСС-эй Кяхтын айком, тэрэнэй бюро Сталинай нэрэмжэтэ колхозой хүтэлбэрилэгшэдтэ шанга hануулга хэжэ, үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые түргэдхэхэ хэмжээ абаха бэзэ гэжэ найдагдана.

Д. Болхоев, манай корр.

hолоомон суглуулагданагүй

Мухаршэбэрэй аймагай зарим колхозууд hолоомоёо суглуулжа абаагүй, малда гэшхүүлжэ, үрэүлжэ байна.

Энэ жэл ниитынгээ малда үбhэ тэжээл тон багаар бэлдэhэн «Искра» колхозойхид hолоомо саг соонь суглуулха тухай анхарал табинагүй. Нүхэр Крыловой даадаг эндэхи тракторно-таряан ажалай бригадада 200 гаран гектарай 1500 центнер hолоомон ойроошье хүртөөгүй, малда гэшхүүлжэ байhаар. Тиихэдэ 40 гектарта хадагдаhан зелёнко мүнөө болотор хуряагдаагүй хэбтэнэ. Энээниие hайса мэдэжэ байhан бригадир нүхэр Крылов яаралтай хэмжээ абаха гэжэ оролдоногүй. hолоомо суглуулгада ябахаар томилогдоhон зарим колхознигууд ажаллахаяа арсаа.

Колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Таюрский, агроном нүхэр Крылова гэгшэд колхознигуудые дары эмхидхэжэ, зелёнко, hолоомоёо гээлтэдэ оруулангүй суглуулха тухай юушье хэнэгүй.

М. Николаев.

Павловай бригадынхид

Судна бүтээлгын заводой хүдэлмэришэд ажалайнгаа бүтээсые дээшэлүүлхын зорилгоор эдэ үдэрнүүдтэ улам эдэбхитэйгээр ажаллажа байна.

Павловай хүтэлбэрилдэг комсомол-залуушуулай комплексно бригада гансашье завод соогоо бэшэ, харин городой промышленна предприятинуудай залуушуулай дунда дэлгэрhэн мүрысөөндэ түрүү hууринуудай нэгые эзэлээ. Энэ бригадынхид комсомолой 40 жэлэй ойе, Агуухэ Октябриин 41-дэхи жэлые эрхимээр угтахын тула жэлэй эхиндэ дээшэлүүлэгдэhэн уялга абахадаа, үдэр бүриингөө даалгабариие 180 процент дүүргэхээр шиидэhэн байгаа. Бригадын гэшүүд абаhан уялгаяа хүндэтэйгөөр дүүргэнэ. Эдэнэр сентябрь hарынгаа даалгабариие 200 гаран процент дүүргээд, эдэ үдэрнүүдтэ бүри hайнаар ажаллана.

И. Будаев.

Үнеэн бүриhөө 1787 литр hү hааба

Иволгын «III пятилетка» колхозой hаалишан Анна Хлебодарова энэ жэлдэ үнеэн бүриhөө 2000 литр hү hааха уялгатай аад, мүнөө 1787 литр hү hааба. Комсомолойнгоо hайндэрые — 40 жэлэй ойе ажалай бэлэгээр угтажа, энэ комсомол басаган аймагай залуу hаалишадай дунда түрүүлээд, hаяхан колхозойнгоо правлениин шанда хүртөө.

К. Лубсандоржиев.

ДҮРШЭЛ ЕХЭТЭЙ ВЕТВРАЧ

Василий Петрович Интигринов Заиграйн аймагай «Красный опытник» колхоздо мал эмшэлдэг врачаар хэдэн жэл ажаллажа байна. Ниитын малые гарза хоролтодо оруулхагүйн, ашаг шэмыень дээшэлүүлхын, элдэб үбшэнhөө hэргылхын тула энэ эдэбхитэй врач үдэр hүниие мэдэнгүй, оролдосо ехэтэйгээр хүдэлмэрилдэг юм.

Нүхэр Интигринов ямаршье сагта залхуурангүй, малай гүүртэ, отарануудаар ябажа, малшадта туhаламжа үзүүлдэг, үбшэлhэн малые эмнэдэг, дутагдалнуудые зайсуулхын тула оролдодог.

Тиигэжэ колхозойнгоо мал ажалые саашадань хүгжөөхын, үүлтэрыень hайжаруулхын түлөө үнэн зүрхэнhөө оролдон ажаллажа, колхознигуудайнгаа дунда хүндэтэй болоо. Мүнөө хамтынгаа адуу малые элдэб үбшэнhөө hэргылхэ хэмжээ-ябуулгануудые hайжаруулжа, партиин XXI съездые ажалай шэнэ амжалтаар угтахын түлөө хүсэ шадалаа гамнангүй ажаллажа байна.

Зураг дээрэ: В. П. Интигринов үбшэнhөө hэргылхын тула малда тарилга хэхээ бэлдэжэ байна.

Н. Сафронов.

Политическэ һуралсалда анхаралаа ехээр табиха

★

Эдэбхитэйгээр һуралсана

Манай партийна организациин коммунистнууд саашадаа юу үзэхэ тухай хамтынгаа суглаан дээрэ хэлсээд, мүнөө жэлдэ хүдөө ажахын экономико шудалха гэжэ шиидхэһэн байгаа.

Партийна һуралсалай шэнэ жэл эхилһээр хорёод хоножо байна. Энэ үе соо хэдэн хэшээл хэгдээ. Энээн дээрэһээ харахада, мүнөө коммунистнууд урда урдынхиһаа үлүү эдэбхитэйгээр һуралсана гэжэ хэлэмээр.

Хүдөө ажахын экономикын темэһээ иимэ юумэ үзөөбди гэбэл: «Ажахын тоосоон, тэрэнэй гол ушар ёһонууд», «Материальна талаар урмашуулха ёһон—колхозой үйлэдбэри хүгжөөхэ үндэһэ һуури болоно». Эдэ темэнүүдээр лекци уншуулаад, удаадахи хэшээлдэ семинар хэхэеэ бэлдэжэ байнабди.

Манай колхозой партийна организаци хоёр бухгалтераа Амурай область эльгээжэ, мүнгөөр тоосодог болоһон колхозуудай дүй дүршэлтэй танилсуулһан байна. Мүнөө эдэнэр түсэблэлгээ дүүргэнтэжэ байнхай. Энэ шухала хэрэгтэ алдуу гаргахагүйн тула коммунистнуудай анхарал хандуулагдана. Коммунистнууд энээндэ хабаатай материал үзэнэ.

Хэшээл бүхэнэй урда тээ уласхоорондын байдал тухай, нүхэр Н. С. Хрущевой бэшэг тухай пропагандист хөөрэжэ үгэдэг заншалтай. Энээнэй удаа гол темэеэ үзэдэг.

Хүдөө ажахын экономико шудалха кружогто коммунистнуудһаа гадна, колхозой хүтэлбэрилэгшэд, нютагай алба хаагшад бүхыдөө 30-аад хүн хабаададаг юм.

Энэ кружогой хүдэлмэри өөгүй баран һайн гэхын аргагүй. Хэшээл тухайгаа мартадаг, тэрээндээ хожомдожо ерэдэг хүнүүд бии. Эдэ бүгэдэндэ партийна бюро дары хэмжээ абадаг гуримтай.

Иигэжэ манай колхозой коммунистнар хүдөө ажахын экономико шудалха кружогто һурадаг, хүн зоной дунда ойлгуулламжын хүдэлмэри ябуулдаг байна.

Ж. Гунчитов, Кударын аймагай Ждановай нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин секретарь.

★ ★

Дутагдалнуудаа дабтахагүй

Үнгэрэгшэ жэлдэ аймагаймнай партийна организацинуудта 56 кружок, семинарнууд эмхидхэгдэһэн байгаа. Тэдэнэй олониинь һуралсалай жэлые һайн дүнгүүдээр дүүргэв. Жэшээлхэдэ, «Гигант» колхозой парторганизациин дэргэдэ хүдөө ажахын экономико шудалха кружок эмхидхэгдээ һэн. Пропагандист нүхэр Гавриллин энэ кружогые хүтэлбэрилхэ зуураа, һуралсалай үе соо 19 хэшээл үнгэргэһэн байна. Тиигэжэ эндэхи коммунистнууд колхозойнгоо ажахые хүтэлбэрилхэ талаар бэлэдхэлээ нилээд дээшэлүүлээ. Баһа иимэ кружок «Искра» колхоздо эмхидхэгдэһэн байгаа. Тэрэниие пропагандист нүхэр Е. Иванов һайнаар хүтэлбэрилжэ шадаа.

Тэрэшэлэн аймагай бусад колхозуудай, предприяти, эмхи зургаануудай партийна эхин организацинуудай дэргэдэ эмхидхэгдэһэн кружок, семинарнууд һайн жэшээнүүдые харуулаа. Гэбэшье, һуралсалай жэлдэ дутагдалнууд олон байгаа. Илангаяа колхозуудтахи партийна организацинуудай дэргэдэхи зарим кружогууд һуралсалайнгаа түсэб дүүргэжэ шадаагүй байна. Юуб гэхэдэ, хэшээлнүүд тогтоогдомол үдэртөө үнгэргэгдэдэггүй байгаа бшуу. Партийна һуралсалые эмхитэйгээр үнгэргэхэ тушаа эхин парторганизацинууд бага анхарал табяа. Олон ушарта кружогуудай хэшээлнүүд суглаа, зүблөөгөөр дашарамдаад хойшолуулагдадаг байгаа.

Партийна һуралсалай жэлые эмхитэйгээр үнгэргэхэ зорилгоор партиин айком тусхай тогтоол гаргаа. Мүнөө жэлдэ кружок, семинар болон политһургуулинуудай хэшээлнүүд аймагай колхозуудта, «Эрдэм» совхоздо, предприятинуудта неделидээ нэгэ дахин (пятницада) үнгэргэхэ, аймагай центрын эмхи зургаанууд, организаци, һургуулинуудаар понедельнигтэ үнгэргэхэ гэжэ хэлсэгдээ. Энээнһээ урда партийна эхин организацинууд неделиин ямар гарагта хэшээлнүүдые үнгэргэхэб гэжэ тодорхойлдог байгаа.

Һуралсалай энэ жэлдэ аймаг доторнай хамта 55 кружок, политһургуули, семинарнууд эмхидхэгдээ. Тэдэнэй тоодо политэкономи шудалха 2, КПСС-эй түүхэ шудалха 17, хүдөө ажахын экономико шудалха 14, марксизм-ленинизмын үндэһэн һургаал шудалха 4, мүнөө үеын политика шудалха 3 кружок, семинарнууд байгуулагдаба. Гадна 15 политһургуули эмхидхэгдээ. Урдань хүдэлжэ байһан дүршэлтэй хүнүүд пропагандистнуудаар томилогдонхой.

Марксизм-ленинизмын һургаалые бэеэ даагаад шудалха коммунистнууд олон. 12 коммунист КПСС-эй түүхэ, 13 коммунист мүнөө үеын политика шудалха байна. Тиихэдэ нилээд олон коммунистнууд ажаллажа байгаад заочно тусхай дунда, дээдэ һургуулинуудта һуража, мэргэжэл шадабаряа дээшэлүүлнэ. Мүнөө жэлдэ бэеэ даагаад һурагшадта политическэ эрдэм бэлэдхэлээ дээшэлүүлхэ хэрэгтэнь горьтой туһаламжа үзүүлхэ байнабди. Энэ зорилгоор тэдэнэй дунда лекци, элидхэл уншагдаха, семинар үнгэргэгдэжэ байха.

Мүнөө аймаг доторнай партийна һуралсалай жэл эхилэнхэй. Олохон парторганизацинуудай дэргэдэхи кружогууд түрүүшынгээ хэшээлнүүдые эмхитэйгээр үнгэргөө. Жэшээнь, Гашейн РТС-эй парторганизациин дэргэдэхи политһургуули хоёрдохи жэлээ хүдэлмэрилнэ. Эндэ пропагандист нүхэр В. Хуторной түрүүшынгээ хэшээлые һайнаар үнгэргөө. Мүн пропагандистнууд нүхэд Ф. Тугаринов («Искра» колхоз), А. Калашников (Никольскын дунда һургуули) гэгшэдэй үнгэргэһэн хэшээлнүүдые һурагшад һонирхолтойгоор шагнабад.

Гэхэтэй хамта, партийна һуралсалай түрүүшын үдэрнүүд дутагдалгүйгөөр үнгэржэ шадабагүй. Зарим парторганизацинууд түрүүшынгээ хэшээлнүүдые тогтоогдомол үдэртэнь үнгэргөөгүй байшоо. Иимэ байдал «Ошон» колхоздо (парторганизациинь секретарь нүхэр А. Цыбанов), райфодо (секретаринь нүхэр К. Именохоев) үзэгдэнэ. Эдэ дутагдалнуудые усадхаха тушаа парторганизацинууд анхаралаа табиха зэргэтэй.

П. Белозеров, КПСС-эй Мухаршэбэрэй айкомой политическэ гэгээрэлэй кабинедые даагша.

Улан-Удын сэмбын фабрикын комсомолка Евгения Ивановагай хүтэлбэрилдэг ээрэлгэшэдэй бригада ВЛКСМ-эй 40 жэлэй ойе ажалай бэлэгээр угтаба. Мүнөө эдэнэр ажалай үндэр бүтээсэ туйлаһаар. **Зураг дээрэ:** бригадир Е. Иванова. • **А. Мантаевай фото.**

Залуушуулаймнай һайндэр

...Ленинэй орденто оперо, балетэй театр. Ленинскэ комсомолой табан орденто нангин Улаан туг сценэ дээрэ толорон харагдана.

ВЛКСМ-эй 40 жэлэй ойдо зорюулагдажа, уржадэр, комсомолой обкомой, горкомой баярай пленум болобо. Эндэ республикымнай түрүү комсомолшууд, залуушуул, урдын комсомолшууд, партийна, советскэ болон бусад олониитын организацинуудай түлөөлэгшэд хабаадалсаа.

ВЛКСМ-эй обкомой секретарь нүхэр Заиграев «ВЛКСМ-эй 40 жэлэй ой» гэһэн элидхэл хэбэ.

—ВЛКСМ-эй ЦК манай республикын комсомолшууд, залуушуулай туйлаһан амжалтые үндэрөөр сэгнэжэ, Хүндэлэлэй грамотаар шагнаа, —гээд элидхэлшын хэлэхэдэнь, зал дотор нэрьемэ альга ташалга зэдэлнэ.

Элидхэлэй удаа амаршалгын үгэнүүд хэлэгдээ.

Урдын комсомолшуудай нэгэн Николай Иванович Мункоев эгээн түрүүлэн трибунада гаража, комсомолшуудые 40 жэлэй ойтойнь дашарамдуулан амаршалба.

—Манай хүндэтэ шефүүд, Номгон далайн эрьедэ алба хэжэ байһан сэрэгэй флодойхидһоо халуун зүрхэнэй амаршалга хүргэнэб, — гээд баярай пленумдэ айлшаар ерэһэн морягуудай түлөөлэгшэ гурбадахи рангын капитан нүхэр Волынец хэлэбэ.—Манай сэрэгэй соединени ВЛКСМ-эй 40 жэлэй ойдо зорюулжа абаһан уялгаяа нэрэтэй солотойгоор дүүргээд, Номгон далайн флодой морягуудай дунда түрүү һуури эзэлэнхэй,—гэжэ мэдээсэбэ.

КПСС-эй Бурядай обкомой секретарь нүхэр А. У. Хахалов республикынгаа комсомолшуудта зорюулһан КПСС-эй обкомой бэшэг уншаа.

ВЛКСМ-эй Бурядай областной организациин түрүү комсомолшуудта Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамота барюулагдаа.

Тэрэшэлэн ВЛКСМ-эй обкомой, горкомой дамжуулгын Улаан тугууд, Хүндэлэлэй грамотануудаар ВЛКСМ-эй түрүү айкомууд, комсомол-залуушуулай бригада, фермэнүүд шагнагдаа.

Удаань ехэхэн программатай концерт болоо.

Һонирхол багатайгаар үнгэргэгдэһэн хэшээл

Байгша оной октябриин 15-да Кяхтын аймагай хүдөөгэй партийна организацинуудта партийна һуралсалай жэл эхилээ.

Ехэ Нугын Сталинай нэрэмжэтэ колхозой партийна организацида мүнөө үеын политика, политическэ экономи шудалха хоёр кружок эмхидхэгдэнхэй. Политическэ экономиин кружогтонь гол түлэб багшанар, колхозой фермэнүүдые даагшанар, бригадирнууд һурадаг юм.

Үнгэрөөшэ һуралсалай жэлдэ политическэ экономиин кружогые Ехэ Нугын долоон жэлэй һургуулиин директор нүхэр Ошоров хүтэлбэрилһэн байха. Мүнөө жэлдэ энэ кружогой хүтэлбэрилэгшөөр багша нүхэр Ганжуров томилогдоо.

Политическэ экономиин кружогой хэшээл эдэбхи багатайгаар, һонирхолгүйгөөр үнгэргэгдөө гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Пропагандист нүхэр Б. Р. Ганжуров политическэ экономёор бэлэдхэл хэжэ үрдингүй хэшээлдээ ерээ. Түрүүшынгээ хэшээл дээрэ коммунистическэ болон хүдэлмэришэнэй партинууд тухайда, мүнөө үеын уласхоорондын байдал тухайда хөөрэбэ. Энэшье асуудалаар пропагандист горьтой бэлэдхэл хээгүй, өөрынгөө дүй дүршэлдэ, эрдэм һургуулида найдаад ябаһан янзатай байшоо.

Польшын, Румыниин, Венгриин оронуудай партинууд тухай хэлэгдээгүй. Хэшээлэй үедэ, тэрэнэй һүүлээр оройдоо хоёрхон хүн асуудал һураа. Югославидахи байдал тухай асуудалда пропагандист тодорхойгоор харюусаагүй. Мүнөө үеын ревизионизмые эрид буруушааһан коммунистическэ болон хүдэлмэришэнэй партинуудай зүблөөнэй шиидхэбэринүүд тухай хэлэгдээгүй.

Һурагшадай олонхинь дэбтэр саарһагүй ерээ. Тиимэһээ конспект хээгүй, ойлгоһон хадууһанаа тэмдэглээгүй. Дэлхэйн картаһаа ондоо харуулан ойлгуулха зүйл байгаагүй. Шагнагшадынь хэшээлэй дүүрэхые хүлеэжэ ядаһан хэбэртэй, дуугай һуугаа.

Колхозой партийна организаци, тэрэнэй секретарь нүхэр Будажапов энээнһээ тобшолол хэжэ, кружогойнгоо хэшээлые һонирхолтойгоор, бүгэдын хабаадалгатайгаар үнгэргэдэг болохо ёһотой.

Д. Болхоев, манай корр.

ХЭБЛЭЛЭЙ ШЭНЖЭЛЭЛ

Идеологическа хүдэлмэри тухай ходо бэшэхэ

Хамагые илан мандагша марксизм-ленинизмын сэсэн мэргэн үзэл сурталые ойлгосотой тодоор саг үргэлжэ тайлбарилан дэлгэрүүлжэ байха, арад ниитэ зоной дунда партийна. советскэ болон ниитын бусад эмхинүүдэй ябуулжа байдаг идеологическа хүдэлмэри тухай ходо бэшэжэ байха гээшэ совет хэблэлэй шухала зорилго мүн.

Хориин аймагай «Улаан Туяа» газетын һүүлшын хоёр һара соо гараһан номернуудтай танилсахада энэ асуудалда анхаралаа яһала табина, аймаг соогоо хүдэлжэ байһан эрдэмтэй, һургуулитай хүнүүдые элсүүлэн нютагай байдал дээрэһээ абтаһан жэшээнүүдтэй пропагандистска статьянуудые олоор хэблэдэг болоо гэжэ тэмдэглэмээр.

Политическэ болон научна эрдэм дэлгэрүүлдэг бүлгэмэй гэшүүн багша Н. Нанзатов партиин Центральна Комитедэй май һарада болоһон Пленумэй тогтоолые тайлбарилһан «хүдөө ажахыда химиин ямар ехэ туһа хүргэдэг тухай» һонирхолтой статья бурят хэлэн дээрэ бэшэжэ газетэдэ хэблэһэн байна. Багша Ц. Сультимовай «Шажан мүргэлэй үлэгдэлтэй тэмсэхэ хүдэлмэриие һайжаруулха шухала» гэжэ мүн бурядаар бэшэгдэһэн статья соо советскэ эрдэм наукын туйлалтанууд тухай ойлгосотойгоор бэшэгдэнэ. Совет эрдэмэй дээжэ бологшо хэмэл одоной зуралзан ябахые харахадаа ямар нэгэн гэгээн хубилгаатын эди шэдеэр тэрэ одон дэлхэйн бүмбэрсэгые тойрон ябаа юм гү гэжэ һанаха хүн байхагүй гэжэ тон зүб тэмдэглээд, автор саашань иигэжэ бэшэнэ:

«Зарим нэгэн улас түрын мэдэрэл багатай колхознигуудай үнэтэ ажалаараа олоһон эд зөөри элдэб лама, бөө болообди гэгшэдэй хармаанда ороногүй гэхэ аргагүй. Мүн хуушан байдалай үлэгдэлнүүдые баримталагшадай зүгһөө манай ургажа ябаһан залуушуулай һанал сэдьхэлдэ нүлөөлхэ ушарнуудшье үзэгдэдэг». Удаань эрдэм ухаанай туйлалтанууд тухай арад зонойнгоо дунда элидхэл, лекци, хөөрэлдөө ойлгосотой тодоор, һонирхомоор үнгэргэжэ, шажан мүргэлэй хорото мунхаруулагша үзэлтэй тэмсэл ходо ябуулжа байхыень багшанарые, мэргэжэлтэдые статьягай автор уряална.

«Архиһаа уламжалан гэмтэ ябадал гарадаг» гэһэн статья соогоо Хориин аймагай арадай судья С. Бальжинимаев архида ороһон, архи ехээр ууһан ябадалай ямар муу муухай, хүндэ хүшэр хойшолонгуудтай байдаг тухай мүн лэ нютагайнгаа ажабайдал дээрэһээ абтаһан жэшээнүүдые олоор хэрэглэн харуулна. Элдэб муухайгаар аашалха, гурим журамаа алдан хулигаантаха, наншалдаха, сохилдохо, алалсаха, автомашинын аюулда орохо, хулгай хэхэ гэхэ мэтын гэмтэ ябадалнууд бултадаа шахуу архиһаа тодхортожо болодог гэжэ тэрэ статья уншахадаа хүн үнэншэн ойлгохо.

Лекторнүүд, элидхэлшэд болон агитаторнуудта туһаламжа болгон пропагандистска статьянуудые хэблэхэһээ гадна, «мүнөөнэй үеын байдал тухай элидхэлнүүд» гэһэн ас... далаар хайшан гэжэ элидхэл ... лэдхэхэ тухай методическа ... ламжа хэблэгдэһэн байна. ... Польшын, Болгариин, Герман... Демократическа Респубикын, ... талай Арадай Республикын эко... мическа, культурна хүгжэлтэ, мү... нөө сагай ревизионизм тухай, ... бусад асуудалаар статьянууд ... тэдэ гараа.

Аймаг дотор ябуулагдадаг ... сурталай хүдэлмэриие һайжару... ха тушаа түрүү бэшэгүүдшье ... лэгдэнэ. «Интеллигенциин нэрэ ... дын хэрэг» гэһэн августын 29-... номерой түрүү бэшэг соо ажал... зоной дунда ойлгууламжын, ... гэгээрэлэй хүдэлмэридэ эдэбхи... гээр хабаадалсадаг зоотехник Б... Дондоковой, агроном Е. Н. Евс... гай, инженер Кузьминай болон ... садай һайн һайхан ажалда ... сэгнэлтэ үгтөөд, эдэ нүхэд ... хүдэлхыень аймаг дотор хүдэл... рилдэг бүхы багшанар, эрдэм... оюунтан уряалагдана. «Бурят ... дээрэ лекци олоор уншая» ... сентябриин 17-ной түрүү бэшэг ... нютаг зоной түрэлхи хэлэн ... элидхэл, лекци болон ойлгуу... жын бүхы хүдэлмэри ябуу... болохо шухала гэжэ тон зүб ... дана.

Ойлгууламжа-идхалгын хүдэл... ри муугаар ябуулдаг партий... профсоюзна организацинууд ... тын хуудаһануудта шүүмжэли... дэг. «Тэжээл бэлэдхэлгэ дээрэ ... литическэ хүдэлмэри һайжару... ха» гэһэн Д. Матвеевэй статья ... ойлгууламжын хүдэлмэри ёһо... гоор эмхидхэжэ шадаагүй бай... «Путь к коммунизму», «Ком... низм» колхозуудай, хониной со... зой зарим фермэнүүдэй парти... эхин организацинууд, политиче... болон научна эрдэм дэлгэрүүл... бүлгэмэй аймагай отделени шүү... жэлэгдэһэн байна. Гадна, парти... на даалгабаридаа харюусалга... гаар хандадаг эрхим агитатор ... нишон Цынгуев Санжежин ту... жаахан статья тэрэнэй дүрэ зү... тайгаар газетэдэ гараһан бай... «Улаан Одон» колхоздо эмхид... дэһэн саг үргэлжэ хүдэлдэг а... пункт тухай мэдээсэл, мүн ... жэлэй соёлой добтолгын Хо... аймагта хэр зэргэ ябажа бай... тухай корреспонденцинүүд «Ул... Туяа» газетын хуудаһануудта ... жал байдаг.

Тиибэшье, «Улаан Туяа» газ... аймаг соо ябуулагдажа бай... бүхы идеологическа хүдэлмэр... хүсэд һайнаар харуулна гэхын ... гагүй. Хориин аймагай газар ... хүдэлжэ байдаг ой модоной ... бэринүүдтэ хүдэлдэг хүдэлмэр... дэй дунда ойлгууламжын хүдэл... риин хэр зэргэ табигданхай бай... ниинь тус газетэһээ мэдэхын ар... гүй. Мүн леспромхозой коммун... нууд, комсомолшууд политиче... һуралсалаа хэр эмхитэйгээр эх... хаб, марксистско-ленинскэ бэлэд... лээ, политическэ эрдэмээ тэд... дээшэлүүлжэ байһан тухай про... гандистнууд, партийна органи... циин секретарьнууд бэшэнэгүй. ... дутагдалаа «Улаан Туяа» газ... редакци усадхаха зэргэтэй.

Соёлой добтолгые партийна организаци хүтэлбэрилнэ

Сэлэнгын аймагай Юрөөгэй сомоной Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз республика дотороо суутай, баян дэлгэр байдалтай болоһон ажахы юм.

Юрөөгэй колхоз мүнөө үедэ 4 мянга гаран гектар газарта элдэб янзын тарилга хэнэ. Тэрээнэй үргэн намжаата таряалан дээрэнь үдэр һүнигүй «трактор агтын» аялга замхадаггүй. Мүнөө жэл тус колхоз арбан дүрбэн трактор, долоон комбайн гүрэнһөө худалдажа абаа һэн. Энэ колхоз хорёод шахуу автомашинатай.

Адуу малайнь тоо толгой олошорно, ашаг шэмэнь дээшэлнэ. Нёдондо жэлдэ үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1540 литр һүн һаагдаһан байгаа. Колхоз болохо багтаа оройдоо 9 мянга гаран хонитой байгаад, мүнөө гуша холо гаран мянган хонитой болонхой. Нёдондо тус колхоз 600 гаран центнер нарин, нарибтар ноохо тушаагаа һэн.

Таряан болон мал ажалайнгаа ееэдөө дэбжэжэ, ашаг шэмын арьбажажа байхада, артелиингээ олзо доходой жэлһээ жэлдэ ургажа байхада, колхознигуудай ажабайдал үдэр саг үнгэрхэ бүри улам һайжарна.

Һайнаар ажаһуудаг болоходоо хүн зоной культурна эрилтынишье улам ехэ болодогынь мэдээжэ. Хүн һайнаар эдеэлхэ, гоё һайнаар хубсалха, гэр байраяа гоёохо шэмэхынгээ хажуугаар, баһа сэдьхэлээ сэнгээхэ, үдэшэ бүри кино, концерт, наада зүжэг хаража, хатар танца наадажа, радио шагнажа, ном уншажа байхаяа хүсэдэг бшуу.

Энээнииень хараадаа абажа, Карл Марксын нэрэмжэтэ артелиин правлени, партийна организаци колхознигуудайнгаа соёл культурын эрилтэ хангаха хэрэгтэ анхаралаа ехээр табидаг.

Партийна организациин, правлениин үүсхэлээр хамтын суглаанай шиидхэбэреэр соёл болбосоролой хэмжээ-ябуулганууудта зорюулагдан мүнөө жэл 100 мянган түхэриг һомологдоһон байгаа. Энэ мүнгэн зөөри ашатай үрэтэйгээр хэрэглэгдэнэ гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй.

Колхозой центрын—Ташар тосхоной клубые соёл гэгээрэлэй хүдэлмэриин бодото гуламта гэжэ хэлэхэдэ зааханшье үлүү болохогүй юм.

Элдэб зураг, витринэ болон монтажуудаар, венскэ стулнуудаар, хилэн хүшэгөөр шэмэгдэһэн энэ клуб соо ороходо, сэдьхэл зүрхэн дотор нээрээшье таатай, сэнгэлиг хүхюун болодог.

Клубай фойе дотор тус колхозой гэшүүдэй ажалай баатаршалгын алдарта һүлдэ тэмдэгүүд,—Бүхэсоюзна, республикын болон аймагай хүдөө ажахын выставкэнүүдэй дипломууд медальнуудтаяа үлгөөтэй байжа байдаг.

Ханада байһан зурагуудыень харахада,—миин лэ нюдэндөө дайралдаһан юумые абаашажа няажархёогүй. Түрэл нютагайнгаа һалбаржа байһандань колхознигуудые омогорхуулмаар, зориг оруулмаар—тиимэ зурагууд эндэнь хадагданхай юм.

...Юрөөгэй ууҗам голдо тарган садхаландаа тангаржа ябаа моридые ургадагша хүн... Хүлэрэнтэ гэжэ газарта ашаг шэмэ ехэтэ үнеэдые адуулжа ябаһан эмээл морито үбгэн... Торгон мэтэ нарин нооһотой хун сагаан хонидые «Сонин» гэжэ газарта харюулжа ябаһан хүн... Хүдэр бэетэй, бата балсантай, сомоо хаяжа байһан хүбүүд... Таряан далай соо тамаржа ябаһан талын корабль—комбайн...

— Энэмнай одоошье манай Юрөөгэй байдалые тэрэ хэбээрнь харуулһан зурагууд бшуу. Энээнээ харахадаа колхознигууднай баясадаг, энээниие тойрон үгэ һабагшалан, олон юумэ хөөрэлдэдэг, — гэжэ комсомольско организациин секретарь, клубые даагша Петр Чагдуров хөөрэнэ.

Тус клуб мүнөө дээрээ 200 хүнэй һууха залтай юм. Гадна кружковой хүдэлмэриин таһалганууд бии. Правлени, партийна организаци Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй обкомой, республикын культурын хүдэлмэрилэгшэдэй соносхоһон соёлой гурбан жэлэй добтолготой дашарамдуулан соёл культурын хүдэлмэриин саашадаа улам үргэдхэгдэхэ байһаниие хараадаа абажа, мүнөө байгааша клубаа нэгэ бага һэльбээд, харалгынь залые 500 хүнэй багтаха зайтай болгохо гэжэ шиидэһэн байна.

Клубай хүдэлмэри тухай асуудалые парторганизациин бюро (секретаринь нүхэр Дармаев), комсомолой организациин бюро (секретаринь нүхэр Чагдуров) ходо хаража, һонирхожо байдаг гэжэ хэлэмээр.

Энэ клубта үдэшэ бүри культурна али нэгэн хэмжээ-ябуулга үнгэргэгдэдэг: нэгэ һаа кино гаргагдадаг, үгышье һаа хатар, танца болодог. Библиотекэ үдэр бүри тодорхой сагта нээгдэдэг.

Партийна организаци лекционно пропаганда эмхидхэлгэдэ анхаралаа ехээр табидаг юм. Зунай турша соо КПСС-эй обкомой лектор нүхэр Бадмаевай колхозой зөөриин ниитэ гүрэнэй зөөри болохо харгы зам тухай лекци, һургуулиин багша нүхэр Нимаевай үлэ барисын яажа бии болоһон, тэрэнэй хархис удха тухай лекци, аймагай прокурор нүхэр Бодеевэй уласхоорондын байдал тухай элидхэл, мүн уласхоорондын байдалаар үшөөшье гурбан элидхэл уншагдаһан байна.

— Манай клубай хүдэлмэридэ үшөө ехэ дутагдал бии. Соёл болбосоролой хүдэлмэриин тон олон формонууд хүсэдөөр хэрэглэгдэнэгүй. Партийна, комсомолой организацинууд эдэ дутагдалнуудые мэдэдэг, тэдээниие усадхаха хэмжээ абажа байна,—гэжэ парторганизациин секретарь нүхэр Дармаев хөөрэнэ.

Гансашье центртэ бэшэ, мүн холын бригада, фермэнүүдтэ культурна хүдэлмэри шадахал соогоо һайнаар ябуулха гэһэн оролдолго партийна, комсомолой организацинууд гаргана.

Энэ колхозой таряан ажалай бригадануудта һайнаар түхеэрэгдэһэн культбазанууд бии болгогдоһоор үнинэй юм.

Мүнөө жэл Мүртэй, Бэрхэ Дабаан, Племфермэ гэжэ гурбан газарта—гол түлэб малшадай ажаһуудаг газарта культбазанууд баригдаа.

Октябрь һарын эхеэр тэдэ культбазанууд бэлэн шахуу болоод байгаа. Тэдээнэй нэгэнэй—Мүртэйн культбазын нээгдэхэеэ дүтэлөөд байхадань бидэ тэрээгүүр ябажа хараа бэлэйбди.

Мүнөө жэл ашаглалгада үгтэһэн гурбан культбазанууд эхирнүүд шэнги юм. Тэдэнэр ямархан түхэлтэй бэ гэбэл нимэ: гэрэй хоёр хажуудань айлнууд. Айлнуудай пеэшэнгээ түлихэдэнь дундахи ехэ таһалга—60 квадратна метр таһалга далинда дулаасадаг. Эгээл энэ дундахи дулаан таһалга соо улаан булан эмхидхэгдэһэн байна. Дууһан шэнэ модоор баригдаһан гэрэй дундахи энэ ехэ таһалга соонь «сэдьхэлэй тэжээлдэ» хэрэгтэй юумэнүүд бүрин байха: радиоприёмник, ном, газетэ, журнал, элдэб плакат болон зурагууд, хүгжэмэй инструментнүүд, стол дээрэхи наадангууд.

Шэнэ улаан булан сооһоо һүүлшынгээ тачка харуулай зомгоол гаргажа ябаһан комсомолой организациин секретариин орлогшо — агроном Татьяна Санжиева, комсомол хүбүүн Сергей Мангутов хоёртой гэшхүүр дээрэ уулзахадамнай:

—Одоошье сүлөөтэй сагаа сэнгэжэ үнгэргэхэ, «шандааһанайнгаа шангые шалгаха» газартай болообди даа,—гэжэ залуугай залитайгаар энеэлдэн байгаа һэн.

Соёлой гурбан жэлэй добтолго хэхэдээ, колхознигуудай гэр байра заһабарилха, шэнээр бариха хэрэгтэ анхарал ехээр табигдана. Мүнөө жэл нилээд олон айл шэнэ гэртэ орожо, түбхинэхэ байна.

Гадна культурно-ажаһуудалай бусадшье барилганууд ехээр хэгдэнэ. Малай болон бусад байранууд тон олоор баригдана.

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз радиоузелтай, һургуулитай, эл... ростанцитай, бани болон телеф... коммутатортай, нарайлалгын га... лон амбулаторитой, почто бо... гостиницатай. Энэ намар клу... тойруулан, мүн үйлсэнүүдтэ ... бан зуу гаран модо һуулгаа.

«Соёлой талаар һайн байнат... хэдэ, даруу номгон зантай колх... түрүүлэгшэ, СССР-эй Верховно ... ведэй депутат нүхэр Ванкеев ... шөөжэ үгэдэггүй, «дутагдалнууд ... тоогүй олон» гэжэ хэлэдэг. ... парторганизациинь секретарь ... Дармаевшье тиимэрхүүгээр ... дэг.

— Байра байдалай талаар ба... шье һаа, соёл болбосоролой хү... мэриин удхань биратай һайн ... Манай колхоздо хэдэн олон ба... нар, дээдэ эрдэмтэй зоотехник ... хэр Матвеев, дээдэ эрдэмтэй аг... ном нүхэр Григорьев, инженер ... ханик Еронов, дунда эрдэмтэй ... гэжэлтэд Цоктоев, Санжиева бо... бусад олон хүн бии юм. Тэдэ... бултыень соёл болбосоролой, ой... гууламжын хүдэлмэридэ хабаа... лаа һаа,—мүнөөнэйхиһөө һура... ехэ амжалта туйлаха байгааб... гэжэ нүхэр Дармаев хөөрэнэ.

Парторганизациин секретарь ... хэлэдэг зүйтэй гэжэ һанагд... Хүдөө нютагаймнай эгээн эрдэм... хүниинь хэн гээшэб гэхэдэ—ба... нар, врачууд, агрономууд, зоо... нигүүд, инженернүүд, технигүүд ... юм. Эрдэмэй арюун ашые,—со... эрхим дээжые арад зоной дунда ... дээнһээ бэшэ хэн дэлгэрүүлхэ ... лэй!

Бүрин-Хан хадын хормой... Сарьдаг уулын хаяадахи ... Марксын нэрэмжэтэ колхозой ... шүүдэй соёлой дэбжэлтые парт... на организацинь иимээр хүтэл... рилдэг байнал. **Д. ОРОНГО...**

Ажалдаа шалгаржа, арадтаа магтуулагшад

Түрүү цехүүдэй нэгэндэ

...гүүр. Түрүүшын халаан һаяэхилэнхэй, хүдэлмэришэд ялаСалагар болотороо аршагдаһан ...линануудайнгаа саана ажаллабайгаа һэн.

...анай уншадаг республикымнай ...ээ, журнал, номууд болон бу... брошюранууд эгээн түрүүлэн ...шудхагдажа гарадаг юм. Тии...ээ эдэнэр эмхи зургаануудһаа ...һан захилаа саг болзор сооно, ...шанартайгаар бүтээжэ, нү... цехүүдтээ дамжуулан үгэхые ...додог гээшэ. Республиканска ...графиин линотипна цех энэ ...приятиин үнинэй цехүүдэй нэ... юм. Байгуулагдаһан үдэрһөө ...о энэ цех үдэр һүнигүй газетэ, ...нал, номуудай материал шуд... байдаг.

...инотип гээшэмнай латын үгэ ...Богонёор тайлбарилхада, үзэ...ые холбожо нэгэ мүр болгодог ...ай машина.

...Түрэл партиингаа ээлжээтэбэ... XXI съездын хүндэлэлэй ажа...вахтада жагсаһан манай цехын ...лмэришэд жэлэйнгээ түсэбые ...ябриин 15-да дүүргэхээр ажал...ла байнхай,—гэжэ тус цехын на...льник нүхэр Афанасьев хөөрэнэ.

...инотипна цехын хүдэлмэришэд ...лай вахтада жагсаһан түрүү... үдэрһөө амжалта түйлажа ...нхэй. Линотиписткэнүүд Фе...я Старикова, Ольга Губанова, ...Буркова, Тамара Дениченко, ...ра Дмитриева, Лилия Некра..., Нина Трутнева болон бусад ...ан, һара бүриингөө даабарииг ...ээн дүүргэдэг, хэһэн ажалдаа ...лоһо гаргадаггүй, түргөөршье ...мэрилдэг хүнүүд байха. Эдэ...эгээн үнинэй хүдэлмэришэ... гэхэдэ: Федосия Константи...а Старикова, Ольга Николаев... Губанова хоёр болоно. Нүхэр ...икова 1932 ондо энэ цехтэ һу...аар ороһон байгаа. Тэрэ гэһэн... хойшо мүнөөдэр болотор эндээ ...типисткээр ажаллана.

...Миний эндэ ажаллахаяа ерэ...мни оройдоо хоёр линотип ...ша һэн. Тиихэдээ уйтан таһал...о ажаллагша бэлэйбди,—гэжэ ... Старикова хөөрэнэ.—Харыт ... мүнөө хэды шэнээн уужам, һа... болоо гээшэб. Линотипна цех... ёлотойл ехэ цех болоо. Аяар 8 ...на мүнөө тодхогдоо,—гээд ур... баяртайгаар үгэеэ үргэлжэ...ээ.

...эрээшье энэ цех мүнөө үргэд...жэ, эндэ тодхогдоһон най... машина, нэгэ монотип үдэр һү... хүдэлжэ, хүүежэ байдаг. Дай...урда, мүн дайнай һүүлэйшье ...үүдтэ үсөөн линотиптай ...лаа энэ цехын хэдэг хү...эринь ехэ, урдаа ортодоггүй ...а. Жэшээнь, нэгэ машинын ...шоо һаа, бүхы газетэнүүд ...ажа, уншагшадтаа хожомдожо ...эг ушар али олон үзэгдэдэг ...а гээшэб!

1947 оной намар һэн. Би һая...эрэгэй албанһаа ерэнхэй, эндэ ...лаха гэжэ һурагшаар абтаа ...Эндэ 6 һарын туршада һураг... ажаллаад, удаань өөрынгөө ...жэлые дээшэлүүлжэ, 6—7 разрядтай болоо бэлэйб,—гэжэ мүнөө цехын начальник болоһон Леонид Никифорович Афанасьев хөөрэнэ.—Тиихэдэ эндэмнай оройдоо 3—4 линотип байдаг һэн.

Типографиин дирекци, партийна организаци эмхи зургаануудһаа абтадаг захилнуудые саг дарыдань бүтээжэ үгэхын тула эмхидхэлэй ямар хүдэлмэри хэхэ ёһотойб гэжэ хаража үзөөд, Ленинградай линотип бүтээдэг заводто тусхай захил эльгээһэн байгаа. Тэрэ гэһэнһээ хойшо линотип машина одоолшье олooрoo ерэдэг болоо.

Ерэһэн машиные наринаар зохёожо һуулгаха, тааруулха гээшэ баһа нэгэ оньһон байха. Энэ машина

электрын ехэ хүсөөр хүдэлгэгдэдэг ха юм. Тиимэһээ энээниие тааруулжа һуулгахын тула урдань тусхай мэргэжэлтэдые урижа асардаг, ехэ мүнгэ зөөри гаргашалдаг байгаа. Иимэ гасаланһаа гарахын тула энэ цехтэ шуран, шадамар бэрхэ хүн хэрэгтэй болобо. «Хэниие табихаб? Ажалда дүршэһэн хүбүүд үсөөн» гэһэн асуудал типографиин хүтэлбэрилэгшэдэй урда нэгэнтэбэшэ гарадаг байгаа.

...1954 оной хабар типографиин хүдэлмэришэдэй хамтын суглаан боложо, кадрнуудые шэлэн табиха асуудал зүбшэн хэлсэгдээ бэлэй. Тиихэдэ энэ суглаан дээрэ «Инструктор Афанасьевые линотипна цехын начальник болгохо» гэһэн дурадхал фабкомой зүгһөө оруулагдаһан юм. Фабкомой дурадхал һайшаагдажа, нүхэр Афанасьев линотипна цехын начальник болгогдоо бэлэй.

Нүхэр Афанасьев тэрэ гэһэнһээ хойшо энэ орёо оньһон техникэтэй цехые даагшаар ажаллана. Хэдэн жэлэй туршада цехын начальник байха зуураа, техникынгээ оньһо шэжэмые дууһынь мэдэдэг, хаана юунэй эбдэрһые зүбөөр тодорхойлдог болоо. Энээнһээ гадна, нүхэр Афанасьев өөрөө эдэ машинануудаа зохёожо һуулгадаг мастер болонхой. Энэ нүхэр өөрынгөө цехтэ хоёр, Сэлэнгын, Бабушкин городой типографинуудта нэжэед линотип һуулгажа, тааруулжа үгэһэн байха юм.

Линотипнуудай олон болоходо, кадрнууд хэрэгтэй болоно. Тиимын тула энэ цехтэ жэлһээ жэлдэ һурагшад абтажа, линотиписткэнүүд болгогдоно.

— Һурагшадаймнай дунда ажалда дуратай, шуумар солбон басагад, хүбүүдшье олон байдаг. 1956—1957 ондо абтаһан басагадай дундаһаа Нина Трутнева, Нэля Большакова, Галина Борисова гэгшэд халаан, һара бүриингөө даабариие үлүүлэн дүүргэнэ,—гэжэ тус цехын инструктор нүхэр Халматов хөөрэнэ.—Мүнөө жэлдэ арбадахиие дүүргэһэн Тамара Щербакова, Галина Яцук гэгшэд һурагшадаар абтаад, һуража байнхай. Үшөө 2—3 һурагшад жэлэй дүүрэтэр абтахаар хараалагдана.

Энээнһээ гадна, мүнөө тус цехтэ Кабанскын, Иволгын аймагуудһаа, Бабушкин городһоо ерэһэн һурагшад һуралсажа байна. Эдэнэр эндэ 6 һарын туршада һуралсажа, мэргэжэлтэй болоод бусаха юм. Һурагшадые тус цехын начальник нүхэр Афанасьев, инструкторнууд нүхэд Халматов, Кузнецов гэгшэд һургажа гаргана.

— Заримдаа газетэнүүд һаатахаяа һанадаг. Тэрээниие юун гэжэ тайлбарилха байнат?— гэһэн асуудалда нүхэр Афанасьев иигэжэ харюусаа:

—Газетын гараха үдэр тэрэ үдэртөө толилогдохо тусхай материалнууд, статьянууд олон байдаг. Тиихэдээ һаатадаг гээшэ. Хоёрдохёор, гурбадахи, хоёрдохи халаанайхид редакцинуудһаа ерэһэн статьянуудые шудхажа үрдидэггүй. Тиибэ яабашье абаһан захилаа дүүргэхэл гэжэ оролдодог гээшэбди.

Энэ цехтэ фабрично-заводской комитедэй зүблөөн һаяхан боложо, КПСС-эй XXI съездын, Агууехэ Октябриин 41 жэлэй ойн хүндэлэлдэ абтаһан уялгануудай ямараар дүүргэгдэжэ байһыень хаража үзөө. Комитедэй шиидхэбэриин ёһоор, һайнаар ажаллажа, амжалта түйлаһан линотиписткэнүүд: Валентина Буркова, Динора Дмитриева, Лилия Некрасова, Людмила Петрова, Феодосия Старикова, Нина Трутнева гэгшэдтэ «эрхим мастер» гэһэн хүндэтэ нэрэзэргэ олгогдоо.

Эбтэй эетэй энэ цехын хүдэлмэришэд гурбадахи, хоёрдохи кварталда эмхитэй һайнаар ажаллажа, хараалагдаһан түсэбөө 106,9 процент дүүргээ. Иигэжэ эдэнэр цехүүд хоорондо дэлгэрһэн мүрысөөндэ түрүүлээд, дирекци, партийна организациингаа дамжуулгын Улаан тугые гартаа бүхөөр барижа ябана.

Алдарта партиингаа ээлжээтэбэшэ XXI съездын хүндэлэлэй ажалай вахтада жагсаһан энэ цехын хүдэлмэришэд абаһан уялгаяа нэрэтэй солотойгоор дүүргэжэ, үшөө дахин дирекци, партийна организациингаа дамжуулгын Улаан тугта хүртэхын түлөө эршэмтэй шангаар тэмсэжэ байнхай.

Б. Цыремпилов.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: линотипистка Ф. К. Старикова ажалдаа байна.

А. Мантаевай фото.

«Механлит» заводой моторно цехтэ ажалладаг токарь Н. Оловников Агууехэ Октябриин 41 жэлэй ойн, КПСС-эй XXI съездын хүндэлэлдэ мүрысөөндэ хабаадалсаха зуураа, даалгабаряа үдэр бүри 180 гаран процент дүүргэнэ. Зураг дээрэ: Н. Оловников ажаллажа байна.

Б. Поповой фото.

„БУРЯТ ҮНЭНДЭ" БЭШЭҺЭНЭЙ ҺҮҮЛЭЭР

„Мүнгэн аванс буруугаар хубаагдана"

Хориин аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой правлени, тоо бүридхэгшэд колхознигуудай олоһон ажалта үдэрые хараада абангүй, колхоздо ажал хэдэг, хэдэгшьегүй хүнүүдтэ мүнгэ аванс хубаана гэжэ манай газетын сентябриин 25-най номерто толилогдоһон бэшэг соо хэлэгдэһэн юм.

Шалгаад үзэхэдэ, бэшэг соо заагдаһан баримтанууд булта зүб байба. Саашадаа финансын журам эбдэхэгүй, мүнгэн аванс зүбөөр хубаадаг болохын тула тус колхозой правлени, партийна организаци зохихо хэмжээ абаа. Мүнөө колхознигуудай олоһон ажалта үдэртэнь мүнгэн аванс хубаагдадаг болоо. Колхоздоо үритэһэн гэшүүдһээ иигэжэ үри бусаажа абаха хэмжээн хараалагдаба.

Аванс үгэхэ, ажалай нэмэлтэ түлөөһэ үгэхэ тухай хуулиие бүдүүлигээр хазагайруулһанайнгаа түлөө колхозой тоо бүридхэлшэ Дармаев ажалһаа сүлөөлэгдөө. Тоо бүридхэлшэ Очировто партийна зэмэ тохогдобо. Энээн тухай Хориин аймсоведэй гүйсэдкомой хүдөө ажахын инспекциин начальнигай уялгые дүүргэгшэ нүхэр Дондуков манай редакцида мэдээсээ.

„Хартаабхань саһан доро орошоо"

Кударын аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой тусхай байрагүй дээрэһээ, хэдэн тонно хартаабхань саһан доро булагдаа гэжэ манай газетын октябриин 4-нэй номерто бэшэгдэһэн юм.

Манай редакцида Кударын аймгүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Раднаевай мэдээсэһэнэй ёһоор, статья соо элирүүлэгдэһэн дутагдалнууд булта зүб байба.

Ажалдаа харюусалгагүйгөөр хандаһанай түлөө колхозой партийна организациин секретарь нүхэр Г. Зимирев уялгаһаа сүлөөлэгдэбэ. Мүн энэ колхозой счетовод нүхэр Н. Зимирев ажалһаа гаргагдаа.

Хүгжэжэ байһан колхоздо

(Баргажанай аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз 30 жэлэйнгээ ойн урда)

— 1928 ондо Хашаарганта нютагай 9 айл нэгэдэжэ, хүдөө ажахын артель эмхидхээ һэмди. Мүнөө колхознай 30 жэлэйнгээ ойе тэмдэглэхэеэ байна. Энэ хугасаа соо тоолошогүй ехэ хүдэлмэри хэгдэжэ, нютагнай танигдашагүй болоо,—гэжэ артелиие эмхидхэлсэгшэ коммунист Шагжа Пиртанович хэлэнэ.

Сталинай нэрэмжэтэ колхоз мүнөө үедэ олон һалбаритай томо ажахы болонхой. Эндэ эбэртэ бодо мал, хонин, адуу морин, гахай, тахяа, нугаһан үсхэбэрилэгдэнэ. Мүнөө колхозой ниитын һүрэгтэ 15 мянган толгой адуу мал тоологдоно. Артель 18 мянган гектар эдлүүриин газартай. Тарянай, ногооной һайн ургаса абтадаг болонхой.

КПСС-эй ЦК-гэй сентябриин Пленумэй һүүлээр колхозой ниитын ажахы эрид хүгжэжэ, адуу малай тоо толгой олошороо, ашаг шэмэнь ехээр дээшэлээ. Энээниие иимэ тоонууд тодорхойлно. Мал ажалые эрхилхэ хэрэгэй хангалтагүй байһан дээрэһээ һүн, мяхан, нооһон тон багаар абтадаг байгаа. Жэшээнь, 1953 ондо үнеэн бүриһөө арай гэжэ 293 литр һүн һаагдаһан, хонин бүриһөө 1590 грамм нооһон хайшалагдаһан, эхэ тахяа бүриһөө 17 үндэгэн абтаһан байна. Колхозой таряан ажал болон мал ажалай ехэ гээгдэнги байһан дээрэһээ ниитын олзо доход оройдоо миллион түхэриг хүрэхэгүй, ажалта үдэр бүхэндэ 1,5—2 түхэриг мүнгэн хубаагдадаг һэн.

Хүдөө ажахые саашадань эрид хүгжөөхэ шэнэ шата болоһон партиин энэ түүхэтэ тогтоолые колхозойхид үнэн зүрхэнһөө һайшаан угтажа, тэрэниие бэелүүлхын түлөө эсэшэ сусашагүй тэмсэжэ ороһон юм. Эгээн түрүүн ажахын олзо доход ехэтэй һалбари—мал ажалаа гээгдэлһээ гаргаха хэрэгтэй байба. Тиимын тулада адуу малай эдеэлүүлгэ, харууһые үндэһөөрнь хубилгажа, наукын түйлалтануудые, түрүү аргануудые үргэнөөр нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлхэ шухала байгаа. Урдань үбэлжэлгын үедэ малаа хүйтэн, уйтан байрада байлгаад, тэдэнээ хагданда бэлшээгээд гарадаг байбал, энэ заншалаа болюулжа, түргэн болзор соо малаа һайн, дулаан байратай болгохо, үбһэ, һолоомоһоо гадна, шэмэтэ, концентрированнэ тэжээлээр хангаха асуудал шиидхэхэ ёһотой байгаа.

Эдэ бүгэдые түргэн болзор соо бэелүүлхэнь тиимэ бэлэн хэрэг бэшэ байбашье, парти, правительствын халуун анхаралаар зоригжоһон колхознигууд олон бэрхэшээл дабажа, жэлһээ жэлдэ шэнэ шэнэ амжалта түйлажа захалһан байна. Һүүлшын 4—5 жэлэй туршада барилгын хүдэлмэри түсэбэй ёһоор ябуулагдажа, малай байха олон типовой байра, малшадай гэрнүүд, бани, улаан булан, культбазанууд баригдаа. Олон хуушан байранууд, гэрнүүд һэльбэн заһагдажа, ниитын адуу мал һайн, дулаан байратай болоо. Иигэжэ малай байрые һайжаруулһанай ашаар тус колхоз мал ажал дээрээ түрүү арга үргэнөөр хэрэглэдэг болонхой. Хонидые үбэл хурьгалуулжа, хурьгадыень кошарно-базова аргаар, тугалнуудые эхэһээнь һалгаажа, түлигдэдэггүй байрада түлжүүлхэ аргануд амжалтатайгаар нэбтэрүүлэгдээ. Тэрэшэлэн малай эдеэлүүлгэ, харууһан эрид һайжаржа, үбэлжэлгын үедэ адуу мал үбһэ, һолоомоһоо гадна, силос болон буйлуулагдаһан тэжээл ехээр эдидэг болоо.

Иигэжэ мал ажал эрхилхэ культурые дээшэлүүлһэнэй ашаар эндэхид һүүлшын 4 жэл соо ажалай ехэ амжалта түйлаа. Жэшээнь, 1957 ондо һү һаалга 1953 онойхиһоо 3 дахин дээшэлжэ, үнеэн бүриһөө 938 литр һүн һаагдаһан байна. Тэрэшэлэн нооһо хайшалалга 2 дахин дээшэлжэ, хонин бүриһөө 3 килограмм нооһон хайшалагдаа. Тиин тус колхоз үнгэрэгшэ жэл эдлүүриин газарай 100 гектар бүхэндэ 64,5 центнер һү, 24,3 центнер мяха, 193 килограмм нооһо абажа, ниитынгээ олзо доход 2,5 миллион түхэриг болгоһон байна.

Мүнөө жэл Сталинай нэрэмжэтэ колхоз түйлаһан амжалтаяа улам арьбадхажа, адуу малайнгаа тоо толгойень олошоруулха, һү, мяха, нооһо ехээр абаха гэжэ хараалһан байха юм. 1959 оной январь һарада зарлагдаһан КПСС-эй ээлжээтэбэшэ XXI съездые ажалай һайн бэлэгтэйгээр угтаха зорилго урдаа табиһан колхознигууд, механизаторнууд энэ жэлдэ абаһан уялгануудаа дүүргэхын түлөө эсэшэ сусашагүйгөөр тэмсэжэ байна.

Колхоз соогоо түрүүлһэн хонишод абаһан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргээ. Тэдэнэр хонин бүхэнһөө 3 килограмм нооһо хайшалжа, гүрэндэ 300 шахуу центнер ехэнхидээ нарин, нарибтар нооһо худалдаба. Хонишодой дунда дүй дүршэлтэй, жэлһээ жэлдэ амжалтаяа арьбадхажа, бусадта үльгэр жэшээ харуулжа ябадаг хүнүүд олон болоо. Жэшээнь, хонишон Надмит Тугутов һамгантайгаа 870 эрье харууһалжа, толгой бүриһөөнь 4,5 килограмм нооһо хайшалаа. Санжи Базаровагай даажа байһан отара 100 эхэ хонинһоо 99 хурьга абажа, гээлтэгүйгөөр түлжүүлээ, хонин бүриһөө 2850 грамм нооһо хайшалаа. Иимэ жэшээнүүд колхозой хонишодой дунда олон.

Тэрэшэлэн һаалишад абаһан социалистическэ уялгаяа дүүргэхын түлөө шангаар тэмсэжэ байна. Мүнөө жэл һаалишад хамта 10200 центнер һү һааха байһан аад, үнгэрэгшэ 9 һара соо 7500 центнер һаагаа. Мүнөө колхозой түрүү һаалишад һү һааха түсэбөө дүүргэжэ байна. Жэшээнь, һаалишад Бутыд Ринчинова, Намсалма Гатапова болон бусад нютагай үүлтэрэй үнеэн бүхэнһөө 1100—1200 литр һү һааба.

Үнгэрэгшэ 9 һара соо Сталинай нэрэмжэтэ колхоз гүрэндэ һү, мяха, нооһо худалдажа, 2580000 түхэриг мүнгэн олзо оруулаад, жэлэй дүүрэтэр үшөө 1 миллион түхэриг олзо абахаар хараална. Тиихэдээ һүүлшын табан жэл соо колхозой ниитын олзо доход аяар 4 дахин дээшэлхэ байна.

Мүнөө Сталинай нэрэмжэтэ колхоз малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлэй хүдэлмэриие хүсэд дүүргээд, октябриин 30-да 30 жэлэйнгээ ойе тэмдэглэхэнь.

О. Раднаев, манай корр.

...ЦИАЛИЗМЫН ОРОНУУД ХАРИЛСААГАА УЛАМ ҺАЙЖАРУУЛНА

...номическа баялигуудые, үй...риин хүсые орон бүхэндэ, со...измын лагерьта бүхыдэнь һай...ашаглахын тулада Советскэ ...арадай демократиин оронууд... харилсаагаа улам һайжаруул...гэтэй гэжэ Советскэ Союзай ...унистическэ партиин XX съезд ...а һэн.

...иализмын лагериин бүхы оро... хоорондоо экономическа, на... техническэ харилсаагаа һай...лхые ехэтэ хүсэнэ. Яахадааб ..., тэдэнэрэй хоорондоо эбтэй ...ар харилсан ажаллаха бүриинь ...бүхэндэ социализм, комму... амжалтатайгаар байгуулагда...лхэйн социалистическэ сис...э экономическа хүсэниинь бэ...э байна.

...етскэ Союз социалистическэ ... оронуудтай хоёр талын хэл...талжа, бэе бэедээ научно-тех...э туһаламжа үзүүлэлсэдэг ...

...етскэ Союз Польшын Арадай ...бликатай научно-техническэ ...аа байгуулха хоёр талын ...е 1947 оной мартын 5-да ...ада түрүүшынхеэ баталжа, ... барисаагаа бэхижүүлхэ, бэе ... туһалалсаха, дайнай һүүлээр ...сан ажаллаха тухай советско... хэлсээе улам бэхи...э һэн. СССР нимэрхүү хэл...дые Европа, Азиин социалис...э бүхы оронуудтай баталаа.

...етскэ Союзай, арадай демок... оронуудай эрдэмтэдэй, ...рнүүд, технигүүдэй эб... һайнаар харилсан ажал... болоходонь, научна, техниче...удалнуудые амжалтатайгаар шиидхэхэдэнь дээрэ дурсагдаһан хэлсээнүүд туһалха байна. Иигэжэ харилсахада орон бүхэнэй, мүн тэрэшэлэн бүхы социализмын лагериин экономикые хүгжөөхэдэ шухала удхашанартай юм.

Научно-техническэ харилсаан тухай мүнөө үеын хэлсээнүүд, тэдэ хэлсээнүүдэй хэгдэжэ байһан ажал уласхоорондын харилсаанай түүхэдэ урдань үзэгдөөгүй юм. Социализмын оронууд хоорондоо баталһан хэлсээнэйнгээ ёһоор бэе бэедээ ахадүү мэтээр туһалалсана, тэгшэ эрхэтэйгээр, ашагтай туһатайгаар, дотоодын хэрэгтэ хамааралсангүйгөөр харилсана. Социалистическэ оронууд үйлэдбэриингөө дүй дүршэлые, машинануудай, приборнууд болон түхеэрэлгэнүүдэй техническэ документаци, дүрсэ зурагуудые, үйлэдбэреэ түргөөр хүгжөөхын тулада хэрэгтэй болохо бусадшье материалнуудые бэе бэедээ түлөөһэгүйгөөр үгэлсэнэ. Социалистическэ оронууд техническэ документацинуудые бэе бэедээ бусаалтагүйгөөр үгэдэг, ажалайнгаа дүй дүршэлтэй танилсадаг дээрэһээ нилээд ехэ мүнгэн зөөри арьбална, ажалай гаргаша багаар хэнэ.

Советскэ Союз научно-техническэ харилсаан тухай хэлсээнүүдээ дүүргэлтэ болгон арадай демократиин оронуудта 16.800 шахуу техническэ документацинуудые үгөө. Эдэ документацинууд капитальна барилгада, машина, түхеэрэлгэнүүдые бүтээлгэдэ хэрэглэгдэхээр зорюулагданхай. СССР ахадүү социалистическэ оронуудһаа 3400 шахуу документацинуудые абаа. Советскэ Союз, мүн арадай демократиин оронууд 19 мянга гаран элдэб мэргэжэлтэдые бэе бэедээ эльгээлсээ.

Социализмын оронуудтахи наука, техникын, хүдөө ажахын олон тоото һалбаринуудай научно-шэнжэлэлгын, проектно-конструкторска институдууд 1957 онһоо эхилжэ, илангаяа энэ жэлдэ хоорондоо сэхэ харилсан ажалладаг болонхой. **Мүнөө үедэ Советскэ Союзай 281 институт арадай демократиин оронуудтахи 311 адлирхуу организацинуудтай харилсан ажаллана. Эдэнэр бэе бэедээ туһатай 917 темэ сугтаа шэнжэлжэ байна.**

Советскэ научно-шэнжэлгын, проектно-конструкторска институдууд, мүн арадай демократиин адлирхуу организацинууд хоорондоо улам нягта барисаатай боложо, химическэ, металлургическа, түлишын, энергетическэ промышленностиие, тэрэшэлэн машина бүтээлгын, барилгын промышленностиие хүгжөөхэ шухала асуудалнуудые шиидхэнэ.

СССР-эй, арадай демократиин оронуудай эрдэмтэд, конструкторнууд хоорондоо эбтэй һайнаар ажаллабал, химическэ промышленностиие түргөөр хүгжөөхэ тушаа КПСС-эй ЦК-гэй майда болоһон Пленумэй шиидхэбэриие түргөөр дүүргэхэдэ туһалха байна. Хэмэл, синтетическэ утаһа, пластмасс, мүн синтетическэ бусад материалнуудай ехээр гаргагдабал, хүн зон гутал, хубсаһаар, бүдөөр, гэрэй ажахын хэрэгсэлнүүдээр, промышленность, хүдөө ажахы болон барилга шухала материалнуудаар хүсэд хангагдаха болоно.

Арадай демократиин оронуудай техническэ документациие, үйлэдбэриин дүй дүршэлые советскэ организацинуудай хэрэглэдэг болоһоной ашаар хэдэ хэдэн шэнэ предприятинуудай проект зохёожо, ашаглаха болзорынь нилээд хороо, СССР-эй арадай ажахын элдэб һалбаринуудта техническэ, экономическа ехэ асуудалнууд шиидхэгдээ.

Советскэ мэргэжэлтэд ГДР-эй химическэ промышленностиин предприятинуудай ажалай дүй дүршэлые шэнжэлээд, химическэ шэнэ зүйлэй продукци бүтээн гаргахадаа, мүн тэрэшэлэн химическэ завод, цехүүдые шэнэдхэн заһабарилха, шэнээр бариха үедөө хэрэглэһэн байна. Түмэрэй рудае шанаржуулгаар ГДР-эй баян дүй дүршэл горнорудна промышленностьда хэрэглэгдээ. Энэ дүй дүршэлые Зыряновска, Криворожско, Нижне-Ангарска, Никопольско рудоуправленинүүдтэ хэрэглэхэдэ, 230 миллионһоо дээшэ түхэригэй мүнгэ зөөри арьбалагдаха болоно.

СССР-эй, Чехословакиин Республикын химическэ промышленностиин институдууд шухала хэрэгтэй асуудалнуудые сугтаа шиидхэжэ байна. Гадна химическэ промышленностьда, мүн бусадшье промышленностьда хэрэглэгдэжэ эхилһэн техническэ, научна олон документнүүдые Чехословакиһаа советскэ организацинууд абаа. СССР-эй научна автомоторно институт автомобиль бүтээлгээр техническэ документнүүдые Чехословакиһаа абаа. Эдэ документнүүдые үйлэдбэридэ хэрэглээд байхада, жэл соо 250 миллион түхэригэй эд зөөри арьбалагдахаар хараалагдана.

Химическэ промышленностиин научно-шэнжэлэлгын нэгэ советскэ институт Румыниин эрдэмтэдэй туһаламжаар байгаалиһаа, мүн нефтиин газуудһаа ацетилен гаргаха арга зохёогоо.

Советскэ Союз Хитадай Арадай Республикаһаа олон тоото техническэ документацинуудые абаа. Хитад арадай олон зуун жэлэй турша соо хэрэглэдэг дүй дүршэлые советскэ медицинэ халан абаһан байна. Эмдэ ородог олон тоото ургамалнуудые тарижа, тэрээниие бүйлуулха дүй дүршэлые мүн лэ халан абалсаа.

Советскэ Союз Польшын, Венгриин научно-шэнжэлэлгын эмхи зургаануудһаа мүн олон тоото документацинуудые абаһан байна.

СССР, социалистическэ оронууд һүүлшын жэлнүүдэй турша соо хүдөө ажахые хүгжөөлгөөр научно-техническэ харилсаагаа нилээд һайжаруулаа. Советскэ мэргэжэлтэд хүдөө ажахые оньһожоруулха дүй дүршэлые Чехословаки, Польшодо, ГДР-тэ, мүн арадай демократиин бусадшье оронуудта шэнжэлээ. Энээнэй ашаар богонихон болзорто бүтээсэ ехэтэй машинануудые үйлэдбэрилхэ арга боломжо олдоо һэн.

Арадай демократиин оронуудта хэрэглэгдэдэг дүй дүршэлые ажалда хэрэглэһэнэй ашаар малай ашаг шэмые дээшэлүүлхэ, үүлтэртэ малнуудые һайжаруулха, фермэнүүдтэ ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ, хүдөө ажахын хүдэлмэриие оньһожоруулха, барилга түргөөр хэхэ, тэжээл ехээр бэлэдхэхэ тушаа олон тоото дурадхалнууд оруулагдаа.

Арадай демократиин оронууд Советскэ Союзтай научно-техническэ харилсаагаа һайжаруулһанай ашаар социализмын замаар урагшаа түргөөр дабшана.

Советскэ техническэ документацинуудые, мүн тэрэшэлэн СССР-эй дүй дүршэлые хэрэглэһэнэй ашаар Болгарида шэнээр байгуулагдаһан металлургическа, машина бүтээлгын, түлишын, энергетическэ, химическэ, эдеэ хоолой промышленностиин предприятинууд түргөөр хүгжэжэ байна.

СССР-эй туһаламжаар Албанида энергетическэ база байгуулагдаа, нүүрһэ, нефть ехээр малтан абтадаг болоо, бүд нэхэлгын, модо болбосоруулгын, сахарай промышленность хүгжэжэ байна.

Советскэ Союзай, Хитадай Арадай Республикын хоорондоо научно-техническэ харилсаатай болоһониинь угаа ехэ удхашанартай. Советскэ Союз Хитадта капитальна барилгаар 1.033 хэһэг проект, машина, зэмсэг бүтээлгэдэ хэрэглэгдэхэ 3027 хэһэг элдэб зурагуудые, мүн бусадшье документацинуудые үгөө.

Советскэ Союз Корейн Арадай-Демократическа Республикада, Монголой Арадай Республикада, Венгридэ, Польшодо, Германска Демократическа Республикада, Румынида, мүн арадай демократическа бусадшье оронуудта техническэ элдэб туһаламжа үзүүлнэ.

Социализмын агууехэ оронууд саашадаашье бэе бэедээ туһалалсажа, үйлэдбэриингөө хүсые хүгжөөлсэхэ зорилготой. Социализмын оронуудай хоорондо бэхижэжэ байһан научно-техническэ харилсаан социализмын, коммунизмын замаар саашадаа түргөөр хүгжэхэдэнь тэдэ оронуудта туһалха байна.

Е. ЧЕРНИЧЕНКО, В. СКРЫПНИК.

Номгон далайн Флодой сэрэгшэдэй делегаци

Ленинскэ комсомолой 40 жэлэй ойн һайндэртэ байлсахаяа мантай шефскэ харгалзалгатай байһан Номгон далайн сэрэгэй флодой морягуудай залуушуулай делегаци Улан-Удэдэмнай ерэбэ. Тэдэнэр манай эндэ арба гаран хоног соо байжа, городой промышленна предприятинуудаар, хүдөө нютагуудаар ябажа, айлшалха, уулзалгануудые хэхэ байна.

Морягууд Улан-Удэ ерэһэнэйнгээ үглөөдэр Бурядай оперо болон баледэй театр соо ВЛКСМ-эй 40 жэлэй ойдо зорюулагдаһан комсомолой обкомой, горкомой баярай пленумдэ байлсаа. Соведүүдэй Байшангай дэргэдэхи революциин түлөө тэмсэгшэдэй хүшөөдэ ошожо, тэдэнэй дурасхаалда баглаа сэсэгүүдые табяа.

Айлшад паровозо-вагонно заводой, шэлэй механизированнэ заводой, мяханай комбинадай, судна бүтээлгын болон «Механлит» заводой хүдэлмэришэдтэй уулзаха юм. Гадна республикымнай дээдэ һургуулинуудай студентнэртэй, мүн дунда һургуулинуудай һурагшадтай золгохо байна.

Тэрэшэлэн Кяхта, Галуута-Нуурай шахта, Бабушкин город хүрэхэ, Кабанскын, Иволгын, Заиграйн, Бичурын, Мухаршэбэрэй аймагуудаар ябаха юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Морягуудые Улан-Удын вокзал дээрэ угталга. 2. Делегациин гэшүүн нүхэр Симаненко хубисхалшадай хүшөө дээрэ сэсэг табижа байна.

В. Бадеевэй фототекст.

Хитадай арадай һайн дуратанай делегациие угталга Пекиндэ болобо

ПЕКИН, октябриин 28. (ТАСС). Корейһээ түрэл ороноо бусаһан хитадай арадай һайн дуратанай делегаци мүнөөдэр Пекиндэ ерээ. Хитадай арадай һайн дуратанай частьнуудые командалагша генерал-полковник Ян Юн, хитадай арадай һайн дуратанай комиссар генерал-полковник Ван Пин делегациие толгойлно.

КПК-гэй Центральна Комитедэй түрүүлэгшын орлогшо, Хитадай арадай политическэ консультативна соведэй Бүхы хитадай комитедэй түрүүлэгшэ, Хитадай Арадай Республикын Гүрэнэй соведэй премьер Чжоу Энь-лай, Хитадай Арадай Республикын маршал, премьерэй орлогшо, гадаадын хэрэгүүдэй министр Чэнь И, Бүхы Хитадай арадай түлөөлэгшэдэй суглаанай саг үргэлжын комитедэй түрүүлэгшын орлогшо, генеральна секретарь Пын Чжэнь, демократическа партинууд болон ниитын организацинуудай олон тоото түлөөлэгшэд Пекинэй вокзал дээрэ хитадай арадай һайн дуратаниие угтаа.

Хитадай арадай һайн дуратаниие угтахын тулада 200 мянга гаран хүн—фабрика, заводуудай хүдэлмэришэд, предприяти, эмхи зургаануудай алба хаагшад, дээдэ һургуулинуудай студентнүүд, һургуулиин шабинар, дүтэ шадарай тосхонуудай таряашад, Арадай-сүлөөрэлгын армиин солдадууд болон офицернүүд, арадай һайн дуратан Пекинэй вокзал шадарай талмай болон үйлсэнүүдтэ сугларһан байна.

Халтар хара үнэгэнэй фермэ

Ажахыгаа олзо ехэтэй болгохын зорилгоор Баргажанай аймагай «Авангард» колхозойхид ангай фермэтэй болохо гэжэ шиидэһэн юм. Мүнөө Улан-Удэһээ асарагдаһан 13 толгой халтар хара үнэгэд колхозойхидой һайн харууһанда баригдажа байна.

Тэдэ араатанууд колхозой гэшүүн Владимир Михайлович Субботиндо даалгагдаа. Тэдэ ангууд колхозой центрһээ холо бэшэ шугы соо түхеэрэгдэһэн байрада, ами аминдаа клеткэнүүд соо байлгагдана.

Эдэ үнэтэй арһатай ангууд үбэлдөө дулаан бэшэ байрада байлгагдаха юм. Юундэб гэхэдэ, үнэгэдэй нооһониинь үдхэн, ута, дулаа барисатай байна бшуу. Үнэгэдэй тэжээлэй рациондо шэнэ мяхан, һүн, ээзгэй, овёсой крупа, үхэр нюдэн гэхэ мэтэ олон зүйлэй эдихэ юумэнүүд оруулагданхай.

Д. Санданов.

Маршал Амер Каирта бусажа ерэбэ

Арабуудай Нэгэдэмэл Республикын вице-президент, сэрэгэй министр маршал Абдель Хаким Амер Советскэ Союзһаа октябриин 27-до Каирта бусажа ерэбэ.

ОАР-эй правительствын министрнүүд, республикын зэбсэгтэ хүсэнүүдэй дээдэ тушаалта офицернүүд, тэрэшэлэн СССР-һээ ОАР-та байдаг элшэн сайд Е. Д. Киселев Каирай аэродром дээрэ маршал Амерые угтаа.

СССР-тэ аяншалһан тухайгаа хөөрэхэдөө, маршал Амер ТАСС-эй корреспондентдэ иигэжэ мэдүүлээ: «Советскэ Союз дотор ехэ һайнаар, урагшатайгаар аяншалааб гэжэ хэлэхэ байнаб». (ТАСС).

Түсэбһөө гадуур 2400 тонно ашаа шэрэбэ

Мухаршэбэрэй авторотын коллектив партиин XXI съездын угтамжада дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ оролсожо, 1958 онойнгоо ашаа шэрэхэ түсэбые декабриин 20 болотор дүүргэхэ, жэлэй дууһатар түсэбһөө гадуур 2400 тонно ашаа шэрэхэ гэжэ шиидэһэн байна.

Автомашина жолоодогшодой дунда дэлгэрһэн мүрысөөндэ «ГАЗ-51» автомобилиин жолоошон нүхэр К. Лютаев түрүү зэргэдэ ябана. Тэрэ жэлэй дүүрэтэр ашаа шэрэхэ түсэбөө 130 процент дүүргэхэ, энэ үе соо 400 килограмм горючи, тоһо алмаха зорилготой. Мүнөө тэрэнэй үүсхэлые эндэхи бусад жолоошод үргэнөөр дэмжэжэ байна.

Манай корр.

ХИЛЫН СААНАҺАА

КНДР-эй правительствын мэдүүлгэ

ПХЕНЬЯН, октябриин 25. (ТАСС). Хитадай арадай һайн дуратанай Корейһээ энэ оной октябриин 26-да хүсэдөөр гараһантай дашарамдуулагдан, КНДР-эй правительствын мэдүүлгэ мүнөөдэр эндэ толилогдоо.

Мэдүүлгэ соо иигэжэ онсолон тэмдэглэгдэнэ. Хитадай арадай һайн дуратанай гаргагдаһан дээрэһээ Корейдэхи шахардуу шанга байдал һулаоуулхада, Корейн асуудал эбэй ёһоор шиидхэлгые түргэдхэхэдэ таатай зохид шэнэ эрхэ байдал бии болоо.

Урда Корейе Америкын империалистнуудай эзэмдээд байһан ябадал Корейн арад зоной элдэб хохидолдо орожо байһанай гол шалтагаан, тэрэшэлэн Корейе эбэй ёһоор нэгэдүүлхэ замда тохёолдодог гол һаад түбэг болоно. Мүнөө хитадай арадай һайн дуратанай Корейһээ хүсэд гаргагдаад байхада, Урда Корейдэ Америкын империалистнуудай сэрэгүүдэй саашадаа үлэхэ ямаршье шалтаг байхагүй.

«Америкын империалистнуудай эзэрхэг түримхэй сэрэгүүдэй Урда Корейһээ гаргагдаагүй сагта манай эхэ орониие эбэй ёһоор нэгэдүүлхэ аргагүй, мүн Урда Корейн хүн зон угаа хүндэ хүшэр байдалтай зандаа үлэхэ, тиихэдэ Корейн бүхы арад угаа ехэ хохидолдо орожол байха. Америкын империалистнуудай эзэрхэг түримхэй сэрэгүүдэй гаргагдан сасуу Корейн арад эхэ ороноо демократическа ёһоор, эбтэйгээр хэлсэжэ, өөһэдөө нэгэдүүлхэ байна» гэжэ мэдүүлгэ соо саашадаа хэлэгдэнэ.

Тиимэһээ Урда Корейһээ Америкын империалистнуудай эзэрхэг түримхэй сэрэгүүдые дары гаргаха тухай КНДР-эй правительство үшөө дахин шанга эрилтэ хэнэ.

Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин нэрэ хүндые унагаан, Америкын сэрэгүүд Урда Корейе эзэмдэһэн зандаа байжа, орониие эбэй ёһоор нэгэдүүлгэдэ һаад тохёолдуулна. Тиимэһээ Корейдэ империалистическэ эзэрхэг түримхэй ябуулгын дахяад дабтагдахагүйн тулада дурсагдаһан ушарта ООН-эй гэшүүн гүрэнүүд ёһотойл анхарал хандуулха ёһотой гэжэ КНДР-эй правительство онсолон тэмдэглэнэ.

Урда Корейһээ Америкын империалистнуудай эзэрхэг түримхэй сэрэгүүдые удааруулангүй гаргаха тухай үнэн зүб эрилтыемнай Корейн бүхы арад, дэлхэйн эб найрамдалда дуратай арадууд бултадаа дэмжэхэ гэжэ КНДР-эй правительство этигэнэ гээд мэдүүлгын түгэсхэлдэ хэлэгдэнэ.

Америкын империализм баһа дахин буруутаба

БЕЙРУТ. Америкын сэрэгүүдые гаргаха хүдэлмэриин түгэсхэгдэһые ливанайхид ехэ ханангяар угтаба. «Америкын правительствын һайн дураар» Америкын сэрэгүүд Ливанһаа гараба гэжэ Америкын номнолшодой үгэ хүүр тараадаг болобошье, үнэндөө эб найрамдалда дуратай арадуудай баалалта хэһэн, Ливанай правительствын шанга эрилтэ табиһан дээрэһээ США сэрэгүүдээ гаргаха баатай болоо гэжэ мэдээжэ бшуу.

«Америкын сэрэгүүдэй Ливанһаа гаргагдаһан ушар мүнөө үедэ иимэ эзэрхэг түримхэй ябуулга урагшатай байхагүй, уласхоорондын тонуул дээрмэ хэзээдэшье буруутаха, империализмын эзэрхэн байха үе саг үни үнгэрөө гэжэ харуулба» гээд Сайда городто восстани хэһэн арад зоной хүтэлбэрилэгшэ мэдүүлһэн байна. (ТАСС).

США чанкайшистска дээрмэшэдтэ сэрэгэй туһаламжа бүри ехээр хүргэхэ хүсэлэнтэй

ПЕКИН. Синьхуа агентство нигэжэ дамжуулна:

Тайваниин хоолой шадарай байдалые бүри шахардуу шанга болгохо, Хитадай дотоодын хэрэгүүдтэ саашадаа хамааралсаха зорилгоор чанкайшистнуудта сэрэгэй туһаламжа бүри ехээр үзүүлхэ түсэб США-гэй правительство мүнөө үедэ зохёожо байнхай гэжэ Вашингтонһоо мэдээсэнэ.

«Коммунизмда эсэргүү зэбсэгтэ хүсэнүүдые Формозын хоолойдо (Тайваниин хоолой) шангадхаха хэмжээ болгон гоминдановска хитадта мүнөө үеын элдэб түхэлэй буу зэбсэг Америкын Холбоото Штадуудай үгэхэ тухай асуудалые Америкын түшэмэд тушаалтад һүүлэй үедэ зүбшэн хэлсэнэ» гэжэ Ассошиэйтед Пресс агентствын корреспондент Хайтауэр октябриин 25-да мэдээсээ. «Зүбшэн хэлсэлгын ёһоор, гоминдановецуудта (чанкайшистнуудта) Америка сэрэгэй туһаламжа бүри ехээр үзүүлхэдээ болохо юм» гэжэ Хайтауэр тэмдэглэнэ. Юумэ мэдэхэ тушаалтадай һанамжын ёһоор, иимэ туһаламжа үзүүлхын тулада США хэдэн зуун миллионһоо нэгэ үлүүтэй миллиард хүрэтэр американска доллар гаргашалха болоно.

Сэрэгэй материалнуудые, томо буунуудые, бусад хэрэгсэлнүүдые Цзиньмыньдаода зөөжэ абаашахын тулада энэ жэлэй августһаа хойшо США-гэй правительство 300 миллион шахуу доллар гаргашалаа. Энэнь США-гэй зүгһөө мүнөө жэлдэ бусад оронуудта сэрэгэй туһаламжа үзүүлхээр хараалһан бүхы мүнгэн зөөриинь табанай нэгэ хуби болоно гэжэ корреспондент онсолон тэмдэглэнэ.

Чан Кай-шида сэрэгэй туһаламжа Америкын правительствын бүри ехээр үзүүлхэ гэжэ байһаниинь «хоёр Хитад орониие» байгуулха гэһэн Америкын түсэбтэй нягта холбоотой гэжэ Хайтауэр бэшэнэ. (ТАСС).

КНР-эй оборонын министерствын түлөөлэгшы[н] мэдүүлгэ

ПЕКИН. Синьхуа агентство ни[гэ]жэ дамжуулна:

США-һаа Тайвань дээрэ ба[й...] зэбсэгтэ хүсэнүүдые командала[гша] вице-адмирал Смут октябриин [..]да мэдүүлгэ толилоо. Фуцзян[ьска] фронт дээрэ байдаг Арадай-сү[лөө]рэлгын армиин частьнуудай окт[яб]риин 26-да Цзиньмыньдао ар[...] буудаһан ушар октябриин 25 [...] «Тайваньда байдаг эхэ оронойх[ид...] тоо хоёрдохёо хандаһан ханда[...] соогоо» КНР-эй оборонын мин[истр] маршал Пын Дэ-хуайн захирһан[...] хиралтада тааралданагүй [...] Смут ямаршье үндэһэ баримта[...]гөөр мэдүүлһэн байна. Тиим[э...] Хитадай оборонын министерст[вын] түлөөлэгшэ доро дурсагдаһан [мэ]дүүлгэ хэбэ:

Октябриин 26 тэгшэ тоотой [...]ха юм. Фуцзяньска фронтдо ба[й...] Арадай-сүлөөрэлгын армиин сэ[рэг]шэд энэ үдэр Цзиньмыньдао [...]лые буудахадаа, КНР-эй оборо[нын] министрын захиралтые нари[н...] бэелүүлэн Цзиньмындаогай аэ[ро]дромые, пристань болон Ляоло[...]ливай эрье шадарай газарнууд[...] тэндэхи судлануудые бууда[...] США-һаа Тайваньда байдаг зэб[сэг]тэ хүсэнүүдые командалагша ви[це-]адмирал Смут гэгшын мэдүү[лгэ...] КНР-эй оборонын министрын [за]хиралтые зорюута хазагайру[...] гэһэн зорилготой байна. Манай [сэ]рэгүүдэй зүгһөө Цзиньмыньда[о...] буудаха, тэрэниие яажа бууд[...] гээшэ имагтал Хитадай дотоо[дын] хэрэг болоно. Энэ хэрэгтэ хэн н[эгэн] хамааралсаха ёһогүй. Хитадай [...]зар бологшо Тайваниие эзэмд[...] байһан Америкын эзэрхэг түрим[хэй] сэрэгүүдые командалагша энэ а[...]далаар анир гараха ямаршье эр[...]гүй.

(ТАСС).

Эблэрэлгын хойноһоо ажаглан хинаха комисси[д] генерал Хан Сан Хо бэшэг эльгээбэ

ПХЕНЬЯН. Эблэрэлгын хой[но]һоо ажаглан хинаха сэр[...] комиссида корейско-хитадай т[...]һаа орогшодые толгойлдог гене[рал] Хан Сан Хо гэгшын тус комисс[и]дэ эльгээхэ бэшэгые «Минчжу Чо[сон]» газетэ октябриин 27-до толи[...] 1958 оной мартын 15-һаа октябр[иин] 26 хүрэтэр хитадай арадай һ[айн] дуратан гурбан бүлэг боложо, [...]рин гаргагдаба гэжэ бэшэг [...] заагдана.

Эблэрэлгэ тухай хэлсээе бэел[үүл]хын хойноһоо ажаглалта хэхэ [...]гаяа хитадай арадай һайн дура[та]най түлөөлэгшэ Корейн арадай [ар]миин түлөөлэгшэтэй хамта ур[...] хяраал дүүргэдэг байха гэжэ [бэ]шэг соо мэдээсэгдэнэ.

(ТАСС)

Редакторай орлогшо. С. Б. БАЛЬЖИНИМА[...]

1959 ондо гара[ха]
„БУРЯТ ҮНЭ[Н]“
газетые республикымна[й] ажалшад хаа хаанагүй захижа эхилбэ

1959 ондо бүри оло[н...] захижа абыт

Улан-Удэһээ ондоо тээгүүр [...]даг хүнүүдтэ газетэмнай авиа[...]тоор, автомобиляар, поездоор а[...]шагдаха юм.

Эртээнһээ хахад жэлээр гү, али жэл[ээр] захигшадта газетэ саг соогоо таһалгаряагүй хүргэгдэжэ байха элитэ

Газетын сэн:

Нэгэ жэлэй—60 түхэриг, 6 һа[рын]—30 түхэриг, 3 һарын—15 [тү]хэриг, 1 һарын—5 түхэриг.

Газетые «Союзпечатиин» бүхы [...] деленинүүдтэ, хэлхеэ холбоо[нэй] конторо болон агентствонууд[...] предприяти, колхоз, совхозууд[...] һургуули болон эмхи зургаануу[д...] захижа болохо. Хэблэл тара[...] ниитын түлөөлэгшэдтэшье газетэ за[...]хижа болохо.

Шамдажа захи[...]

КПСС-эй гэшүүн, Хандаг[...] ОРС-ын начальник Бадма Пронеич БАРАНОВАЙ сагһаа урид наһа бараһан тух[ай...] совнархозой УРС-ын парти[...] профсоюзай организациин[...] шуудалтайгаар мэдээсэнэ[...] наһа барагшын бүлэдэ[...] рэлхэйдэ шаналалаа мэдүүлнэ. Энэ оной октябриин 30-д[...] рэй 2 часта Свердловой[...] 14-дэхи гэрһээ үдэшэлгэ[...]

НОМОЙ ШЭНЖЭЛЭЛ

Комсомол, залуушуулай ажал харуулһан ном

Хоёр—гурбан жэлэй саада тээ колхоз, совхозуудай малай фермэнүүдтэ комсомолшууд, залуушуул олоороо ошожо эхилһэн юм. Һургуулинуудые бодото байдалтай нягта холбоотой болгохо, үхибүүдые ажал хүдэлмэридэ дүйтэйгээр хүмүүжүүлхэ зорилго партиин XX съезд табиһан байгаа. Тэрээнһээ хойшо арбадахи класс дүүргэгшэд бүхы классаараа хүдөөдэ хүдэлхээ гарадаг болоһон байха юм. Иигэжэ колхоз, совхозуудай ажахын гол һалбари—мал ажалда шэнэ залуу хүсэн нэмээ һэн. Тэрэ үеэр тус һалбари хүгжөөхэ хэрэгтэ эдэнэр сэгнэшэгүй ехэ туһа хүргэһэн байха.

Залуушуул гээшэмнай эсэхэ сусахые мэдэхэгүй, залуугай охи ехэтэй, һанаһандаа хүрэхэ, һарбайһанаа абаха гэһэн зоригтойшуул ха юм. Эгээл эдээнэй үүсхэл, габьяата ажал тухай нүхэр Заиграев ном бэшэһэн байна. Энээниие нь манай номой хэблэл мэнэ һаяхан бурят, ород хэлэн дээрэ хэблэн гаргаа.

Республикын хүдөө ажахын нэгэ гол һалбари болохо мал ажалда залуушуулай, түбхын түрүүндэ комсомолшуудай хэһэн ажалые автор харуулаа. Һүүлэй хоёрхон жэлэй хугасаа соо 3,5 мянган хүбүүд, басагад мал ажалда хүдэлхөөр ошоһон байна. Комсомолшууд, залуушуулһаа бүридэһэн тусгаар фермэ, гүүртэнүүд эмхидхэгдээ. Мал үсхэбэрилхэ, ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ талаар эдэнэр ехэ хүдэлмэри хэһэн байна. Түрүүшын жэлһээ хойшо ехэ амжалта туйлажа эхилһэн юм. Эгээн түрүүн эдэнэр малай харууһые үндэһөөрнь һайжаруулжа, һү һаалгые хоёр дахин ехэ болгоо. Комсомолшууд, залуушуул гээшэмнай сусаршагүй эршэ хүсэтэй уладууд хадаа туйлаһанаараа һанаагаа амарангүй, шэнэ шэнэ арга боломжо бэдэрдэг байгаа. Хүйтэнэй сагташье зунайхиһаа дутуугүй ехэ һү һааха гэжэ эдэнэрэй шиидэһэн тухайда автор бэшэнэ. Тарбагатайн аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой залуу һаалишад энэ хүдэлөөе үүсхэһэн юм. Тиигээд үнеэн бүриһөө сүүдхын хахад пүүд һү һаахын түлөө тэмсэл республика дотор эхилээ һэмнай даа.

Комсомолшууд, залуушуулай үүсхэһэн, һү ехээр һаахын түлөө добтолгын дэлгэрһэн тухай, энэ хүдэлөөнэй манлайда залуу эдэбхитэдэй ябажа байһан тухай автор дэлгэрэнгыгээр бэшэнэ. Энээниие Тарбагатайн аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой комсомолшуудзалуушуулай фермын ажал дээрэһээ эли тодоор харуулна. Залуу эдэбхитэдэй фермэдэ ерэхын урда тээ энэ колхоз ехэ тулюур байдалтай байһан юм. Сэхын хэлэхэдэ, өөһэдөө фермэтэй аад, гүрэндэ һү тушаахын, һүрэгөө хүсэлдүүлхын тулада залуу мал ондоо колхозһоо худалдажа абадаг байгаа. Хоёр—гурбан жэлэй саада тээ эндэ иимэ байба.

Комсомолшуудай хүдэлжэ эхилһэнһээ хойшо байдалынь тад ондоо болоо. Малайнь тоо толгойшье түргөөр нэмээ, ашаг шэмэншье дээшэлээ. 1956 ондо үнеэн бүриһөө 1270 литр, 1957 ондо—2242 литр һү һааһан байна. Иимэ амжалта хайшан гээд, яажа туйлаһыень саашадаа автор харуулна.

Һү ехээр һаахын түлөө тэмсэхэтээ хамта, республикын комсомолшууд мяха ехээр абадаг болохын тула ехэ оролдолго гаргаа. Һү, мяха, тоһоной хүн бүхэндэ хүртэсын талаар ойрын жэлнүүдтэ Америкые хүсэхэ гэжэ партиин табиһан зорилго бэелүүлхэ хэрэгтэ комсомолшууд эдэбхитэйгээр оролсоо.

Мяха ехээр абахын түлөө хүдэлөөе Мухаршэбэрэй комсомолшууд үүсхэһэн юм. Иигэжэ республика дотор залуу гахайшадай мүрысөөн дэлгэрээ һэн. Энэ талааршье залуу эдэбхитэд горьтой амжалта туйлаа.

Колхоз, совхозуудай мал ажалай гол һалбари болохо хонидые үсхэбэрилхэ хэрэгтэ комсомолшууд, залуушуулай хабаадаһан тухай энэ ном соо дэлгэрэнгыгээр бэшээтэй. Тэрэншье тон зүйтэй байна. Юуб гэхэдэ, хони үсхэбэрилгэ ашаг олзо ехэтэй һалбари болохо ёһотой. Энээндэ залуушуул хабаадангүй яаха һэм. Һүүлэй 2—3 жэлэй хугасаа соо комсомолшууд, залуушуул хонидой фермэдэ олоороо ерэһэн байна. Эдэнэр хони үсхэбэрилхэ хэрэгые нилээдгүй өөдэ татаһан, шэнэ шэнэ оньһон арга дэлгэрүүлһэн гээшэ. Хонишон болоһон залуушуул ажалдаа мэргэжэһэн, хёрхо хурса нюдэтэн, малша бэрхэ, суутай хонишод болоһон байна. Жэшээ болгон, комсомол хүбүүн Николай Галдановые харуулна. Энэнь Курумканай Аргада нютагтахи Калининай нэрэмжэтэ колхозой эрхим хонишон юм. Дааһан хэрэгтээ оролдосотойгоор хандажа, малша бэрхэ нэрээ магтуулжа ябаһан олон комсомолшуудые автор дэлгэрэнгыгээр, бусад хүнэй жэшээ абамаар бэшэнэ.

Городууд болон аймагуудай эмхи зургаануудай, һургуулинуудай комсомолшууд, залуушуулай гаргаһан үүсхэл энэ ном соо харуулагдана. Хонидой хурьгалха үедэ колхоз, совхозуудта ошожо, туһалалсадагынь ехэ һайшаалтай гэжэ ном соо хэлэгдэнэ. Залуу эдэбхитэдэй энэ һайн һайхан гуримай саашадаашье заншаха байһаниинь һэжэглэлтэгүй.

Мал ажал хүгжөөлгэдэ хабаатай хүдэлмэридэ комсомолшуудай гарай хүрөөгүй юумэн гэжэ байхагүй. Үбһэ тэжээл бэлэдхэлгэдэ гү, али малай байра барилгада гү—хаанашье һаа залуушуулай хабаадаагүй юумэн хомор байха. Үбһэ тэжээл бэлдэхэ, тэжээлэй ургамалнуудые (тэрэ тоодо кукуруза) таримжа ургуулха хэрэгтэ залуушуулай хабаадаһан тухай, эрхим звенонуудай хүдэлмэри тухай ном соо хэлээтэй.

Энэ ном уншаад байхада, комсомолшууд болон залуушуулай юрэнхыдөө хүдөө ажахын үйлэдбэридэ хабаадаһыень, тус һалбари дэбжээхэ хэрэгтэ хубитаяа оруулһыень хүсэд дүүрэнээр харуулагдаһан байна. Комсомолшуудай үүргэ, эдэбхитэ ажалые онсолон харуулжа, дэлгэрэнгыгээр бэшээ. Энэнь ехэ һайшаалтай. Юуб гэхэдэ, ургажа ябаһан залуу үетэндэ айхабтар һайн жэшээ боложо үгэхэ байна бшуу.

Зүгөөр арбадахи класс дүүргээд, колхоз, совхозуудта ошоошод тухайда энэ ном соо миин лэ тоолоод гараһаниинь гэмшэлтэй. Эдээнэй габьяата ажалые үшөө дэлгэрэнгыгээр харуулаа һаа, бүри һайн байха һэн. Гадна хүдөө ажахын хүдэлмэридэ дунда һургуулиин үхибүүдэй хабаадалсадаг тухай автор хуряангыгаар бэшэнэ. Энээнтэй хамта һүүлэй үедэ эмхидхэгдэһэн һуралсалай-үйлэдбэриин бригадын дүй дүршэл тухай ном соогоо бэшэлсээ хадань, бүри удха түгэлдэр боложо үгэхэ һэн гээд һанамаар.

Юрэнхы дээрээ «Эдэбхитэй туһалагшад» гэжэ ном хүбүүд, басагадай хүдэлмэридэ туһатай, жэшээ абамаар, залуу үетэнэй зориг бадаруулмаар гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Д. ЖУГДУРОВА.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, зам. редактора—32-74, отв. секретаря—27-37, отделов: партийной жизни и экономики—47-59, пропаганды и местной информации—35-14, культуры и быта—34-05, писем трудящихся и переводов—24-74, корректорская—32-67, бухгалтерия—37-32. Для междугородных переговоров—16.

Н00877. Типография Министерства культуры Бурятской АССР. Зак. № 4697.